

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1973 Nr. 98

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika (met Protocollen);
Wenen, 5 april 1973*

B. TEKST

Agreement between the Kingdom of the Netherlands and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards with Respect to Surinam in connection with the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons and Additional Protocol I to the Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America

Whereas the Kingdom of the Netherlands, according to its Charter, is responsible for the external relations of its constituent parts, the Netherlands, the Netherlands Antilles and Surinam, which are constitutionally equal and entitled to deal autonomously with matters concerning their own interests;

Whereas the Kingdom of the Netherlands has signed the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (hereinafter referred to as the "Non-Proliferation Treaty") and desires to conclude with the International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as the "Agency") an agreement pursuant to paragraph 1 of Article III of the Non-Proliferation Treaty in respect of Surinam;

Whereas the Kingdom of the Netherlands is also a Party to Additional Protocol I to the Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America (hereinafter referred to as the "Tlatelolco Treaty") and desires to conclude with the Agency an agreement for the application of Agency safeguards pursuant to the relevant provisions of that Protocol in respect of Surinam;

Whereas the Agency is authorized, pursuant to Article III of its Statute, to conclude such agreements;

Now therefore the Kingdom of the Netherlands and the Agency have agreed as follows:

PART I

Article 1

The Kingdom of the Netherlands undertakes to accept safeguards with respect to Surinam, in accordance with the terms of this Agreement, on all source or special fissionable material in all peaceful nuclear activities within the territory of Surinam under the jurisdiction of Surinam or carried out under the control of Surinam anywhere, for the exclusive purpose of verifying that such material is not diverted to nuclear weapons or other explosive devices.

Article 2

The Agency shall have the right and the obligation to ensure that safeguards will be applied, in accordance with the terms of this Agreement, on all source or special fissionable material in all peaceful nuclear activities within the territory or Surinam, under its jurisdiction or carried out under its control anywhere, for the exclusive purpose of verifying that such material is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices.

Article 3

The Kingdom of the Netherlands and the Agency shall co-operate to facilitate the implementation of the safeguards provided for in this Agreement with respect to Surinam.

Article 4

The safeguards provided for in this Agreement shall be implemented in a manner designed:

- (a) To avoid hampering the economic and technological development of Surinam or international co-operation in the field of peaceful nuclear activities, including international exchange of nuclear material;

- (b) To avoid undue interference in Surinam's peaceful nuclear activities, and in particular in the operation of facilities; and
- (c) To be consistent with prudent management practices required for the economic and safe conduct of nuclear activities.

Article 5

- (a) The Agency shall take every precaution to protect commercial and industrial secrets and other confidential information coming to its knowledge in the implementation of this Agreement.
- (b) (i) The Agency shall not publish or communicate to any State, organization or person any information obtained by it in connection with the implementation of this Agreement, except that specific information relating to the implementation thereof may be given to the Board of Governors of the Agency (hereinafter referred to as "the Board") and to such Agency staff members as require such knowledge by reason of their official duties in connection with safeguards, but only to the extent necessary for the Agency to fulfil its responsibilities in implementing this Agreement.
- (ii) Summarized information on nuclear material subject to safeguards under this Agreement may be published upon decision of the Board if the States directly concerned agree thereto.

Article 6

- (a) The Agency shall, in implementing safeguards pursuant to this Agreement, take full account of technological developments in the field of safeguards, and shall make every effort to ensure optimum cost-effectiveness and the application of the principle of safeguarding effectively the flow of nuclear material subject to safeguards under this Agreement by use of instruments and other techniques at certain strategic points to the extent that present or future technology permits.
- (b) In order to ensure optimum cost-effectiveness, use shall be made, for example, of such means as:
 - (i) Containment as a means of defining material balance areas for accounting purposes;
 - (ii) Statistical techniques and random sampling in evaluating the flow of nuclear material; and
 - (iii) Concentration of verification procedures on those stages in the nuclear fuel cycle involving the production, processing, use or storage of nuclear material from which nuclear weapons or other nuclear explosive devices could readily be made, and minimization of verification proce-

dures in respect of other nuclear material, on condition that this does not hamper the Agency in applying safeguards under this Agreement.

Article 7

- (a) Surinam shall establish and maintain a system of accounting for and control of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement.
- (b) The Agency shall apply safeguards in such a manner as to enable it to verify, in ascertaining that there has been no diversion of nuclear material from peaceful uses to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, findings of Surinam's system. The Agency's verification shall include, inter alia, independent measurements and observations conducted by the Agency in accordance with the procedures specified in Part II of this Agreement. The Agency, in its verification, shall take due account of the technical effectiveness of Surinam's system.

Article 8

- (a) In order to ensure the effective implementation of safeguards under this Agreement, Surinam shall, in accordance with the provisions set out in Part II of this Agreement, provide the Agency with information concerning nuclear material subject to safeguards under this Agreement and the features of facilities relevant to safeguarding such material.
- (b)
 - (i) The Agency shall require only the minimum amount of information and data consistent with carrying out its responsibilities under this Agreement.
 - (ii) Information pertaining to facilities shall be the minimum necessary for safeguarding nuclear material subject to safeguards under this Agreement.
- (c) If Surinam so requests, the Agency shall be prepared to examine on premises of the Kingdom of the Netherlands design information which Surinam regards as being of particular sensitivity. Such information need not be physically transmitted to the Agency provided that it remains readily available for further examination by the Agency on premises of the Kingdom of the Netherlands.

Article 9

- (a)
 - (i) The Agency shall secure the consent of Surinam to the designation of Agency inspectors to Surinam.
 - (ii) If Surinam either upon proposal of a designation or at any other time after a designation has been made, objects to the designation, the Agency shall propose to Surinam an alternative designation or designations.

- (iii) If, as a result of the repeated refusal of Surinam to accept the designation of Agency inspectors, inspections to be conducted under this Agreement would be impeded, such refusal shall be considered by the Board, upon referral by the Director General of the Agency (hereinafter referred to as "the Director General"), with a view to its taking appropriate action.
- (b) Surinam shall take the necessary steps to ensure that Agency inspectors can effectively discharge their functions under this Agreement.
- (c) The visits and activities of Agency inspectors shall be so arranged as:
 - (i) To reduce to a minimum the possible inconvenience and disturbance to Surinam and to the peaceful nuclear activities inspected; and
 - (ii) To ensure protection of industrial secrets or any other confidential information coming to the inspector's knowledge.

Article 10

The Kingdom of the Netherlands shall apply to the Agency (including its property, funds and assets) and to its inspectors and other officials, performing functions under this Agreement, the relevant provisions of the Agreement on the Privileges and Immunities of the International Atomic Energy Agency.

Article 11

Safeguards shall terminate on nuclear material upon determination by the Agency that the material has been consumed, or has been diluted in such a way that it is no longer usable for any nuclear activity relevant from the point of view of safeguards, or has become practically irrecoverable.

Article 12

Surinam shall give the Agency advance notification of intended transfers of nuclear material subject to safeguards under this Agreement out of Surinam, in accordance with the provisions set out in Part II of this Agreement. The Agency shall terminate safeguards on nuclear material under this Agreement when the recipient State has assumed responsibility therefor, as provided for in Part II of this Agreement. The Agency shall maintain records indicating each transfer and, where applicable, the re-application of safeguards to the transferred nuclear material.

Article 13

Where nuclear material subject to safeguards under this Agreement is to be used in non-nuclear activities, such as the production

of alloys or ceramics, Surinam shall agree with the Agency, before the material is so used, on the circumstances under which the safeguards on such material may be terminated.

Article 14

If the Kingdom of the Netherlands intends to exercise its discretion to use nuclear material which is required to be safeguarded under this Agreement in a nuclear activity which does not require the application of safeguards under this Agreement, the following procedures shall apply:

- (a) The Kingdom of the Netherlands shall inform the Agency of the activity, making it clear:
 - (i) That the use of the nuclear material in a non-proscribed military activity will not be in conflict with an undertaking the Kingdom of the Netherlands may have given and in respect of which Agency safeguards apply, that the material will be used only in a peaceful nuclear activity; and
 - (ii) That during the period of non-application of safeguards the nuclear material will not be used for the production of nuclear weapons or other nuclear explosive devices;
- (b) Surinam and the Agency shall make an arrangement so that, only while the nuclear material is in such an activity, the safeguards provided for in this Agreement will not be applied. The arrangement shall identify, to the extent possible, the period or circumstances during which safeguards will not be applied. In any event, safeguards provided for in this Agreement shall apply again as soon as the nuclear material is reintroduced into a peaceful nuclear activity. The Agency shall be kept informed of the total quantity and composition of such unsafeguarded material in Surinam and of any export of such material; and
- (c) Each arrangement shall be made in agreement with the Agency. Such agreement shall be given as promptly as possible and shall relate only to such matters as, *inter alia*, temporal and procedural provisions and reporting arrangements, but shall not involve any approval or classified knowledge of the military activity or relate to the use of the nuclear material therein.

Article 15

Surinam and the Agency will bear the expenses incurred by them in implementing their respective responsibilities under this Agreement. However, if Surinam or persons under its jurisdiction incur extraordinary expenses as a result of a specific request by the Agency,

the Agency shall reimburse such expenses provided that it has agreed in advantage to do so. In any case the Agency shall bear the cost of any additional measuring or sampling which inspectors may request.

Article 16

Surinam shall ensure that any protection against third party liability in respect of nuclear damage, including any insurance or other financial security, which may be available under its laws or regulations shall apply to the Agency and its officials for the purpose of the implementation of this Agreement, in the same way as that protection applies to nationals of the Kingdom of the Netherlands.

Article 17

Any claim by the Kingdom of the Netherlands against the Agency or by the Agency against the Kingdom of the Netherlands in respect of any damage resulting from the implementation of safeguards under this Agreement, other than damage arising out of a nuclear incident, shall be settled in accordance with international law.

Article 18

If the Board, upon report of the Director General, decides that an action by Surinam is essential and urgent in order to ensure verification that nuclear material subject to safeguards under this Agreement is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, the Board may call upon the Kingdom of the Netherlands to take the required action without delay, irrespective of whether procedures have been invoked pursuant to Article 22 of this Agreement for the settlement of a dispute.

Article 19

If the Board, upon examination of relevant information reported to it by the Director General, finds that the Agency is not able to verify that there has been no diversion of nuclear material required to be safeguarded under this Agreement, to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, it may make the reports provided for in paragraph C of Article XII of the Statute of the Agency (hereinafter referred to as "the Statute") and may also take, where applicable, the other measures provided for in that paragraph. In taking such action the Board shall take account of the degree of assurance provided by the safeguards measures that have been applied and shall afford the Kingdom of the Netherlands every reasonable opportunity to furnish the Board with any necessary reassurance.

Article 20

The Kingdom of the Netherlands and the Agency shall, at the request of either, consult about any question arising out of the interpretation or application of this Agreement.

Article 21

The Kingdom of the Netherlands shall have the right to request that any question arising out of the interpretation or application of this Agreement be considered by the Board. The Board shall invite the Kingdom of the Netherlands to participate in the discussion of any such question by the Board.

Article 22

Any dispute arising out of the interpretation or application of this Agreement, except a dispute with regard to a finding by the Board under Article 19 or an action taken by the Board pursuant to such a finding, which is not settled by negotiation or another procedure agreed to by the Kingdom of the Netherlands and the Agency shall, at the request of either, be submitted to an arbitral tribunal composed as follows: The Kingdom of the Netherlands and the Agency shall each designate one arbitrator, and the two arbitrators so designated shall elect a third, who shall be the Chairman. If, within thirty days of the request for arbitration, either the Kingdom of the Netherlands or the Agency has not designated an arbitrator, either the Kingdom of the Netherlands or the Agency may request the President of the International Court of Justice to appoint an arbitrator. The same procedure shall apply if, within thirty days of the designation or appointment of the second arbitrator, the third arbitrator has not been elected. A majority of the members of the arbitral tribunal shall constitute a quorum, and all decisions shall require the concurrence of two arbitrators. The arbitral procedure shall be fixed by the tribunal. The decisions of the tribunal shall be binding on the Kingdom of the Netherlands and the Agency.

Article 23

- (a) The Kingdom of the Netherlands and the Agency shall, at the request of either, consult each other on amendment to this Agreement.
- (b) All amendments shall require the agreement of the Kingdom of the Netherlands and the Agency.
- (c) Amendments to this Agreement shall enter into force in the same conditions as entry into force of the Agreement itself.
- (d) The Director General shall promptly inform all Member States of the Agency of any amendment to this Agreement.

Article 24

This Agreement shall enter into force on the date upon which the Agency receives from the Kingdom of the Netherlands written notification that the constitutional requirements for entry into force in the Kingdom of the Netherlands have been met. The Director General shall promptly inform all Member States of the Agency of the entry into force of this Agreement.

Article 25

This Agreement shall remain in force as long as the Kingdom of the Netherlands is party to the Non-Proliferation Treaty or to Additional Protocol I of the Tlatelolco Treaty on behalf of Surinam or to both.

PART II

Article 26

The purpose of this part of the Agreement is to specify the procedures to be applied in the implementation of the safeguards provisions of Part I.

Article 27

The objective of the safeguards procedures set forth in this part of the Agreement is the timely detection of diversion of significant quantities of nuclear material from peaceful nuclear activities to the manufacture of nuclear weapons or of other nuclear explosive devices or for purposes unknown, and deterrence of such diversion by the risk of early detection.

Article 28

For the purpose of achieving the objective set forth in Article 27, material accountancy shall be used as a safeguards measure of fundamental importance, with containment and surveillance as important complementary measures.

Article 29

The technical conclusion of the Agency's verification activities shall be a statement, in respect of each material balance area, of the amount of material unaccounted for over a specific period, and giving the limits of accuracy of the amounts stated.

Article 30

Pursuant to Article 7 the Agency, in carrying out its verification activities, shall make full use of Surinam's system of accounting for and control of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement and shall avoid unnecessary duplication of Surinam's accounting and control activities.

Article 31

Surinam's system of accounting for and control of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement shall be based on a structure of material balance areas, and shall make provision, as appropriate and specified in the Subsidiary Arrangements, for the establishment of such measures as:

- (a) A measurement system for the determination of the quantities of nuclear material received, produced, shipped, lost or otherwise removed from inventory, and the quantities on inventory;
- (b) The evaluation of precision and accuracy of measurements and the estimation of measurement uncertainty;
- (c) Procedures for identifying, reviewing and evaluating differences in shipper/receiver measurements;
- (d) Procedures for taking a physical inventory;
- (e) Procedures for the evaluation of accumulations of unmeasured inventory and unmeasured losses;
- (f) A system of records and reports showing, for each material balance area, the inventory of nuclear material and the changes in that inventory including receipts into and transfers out of the material balance area;
- (g) Provisions to ensure that the accounting procedures and arrangements are being operated correctly; and
- (h) Procedures for the provision of reports to the Agency in accordance with Articles 58–68.

Article 32

Safeguards under this Agreement shall not apply to material in mining or ore processing activities.

Article 33

- (a) When any material containing uranium or thorium which has not reached the stage of the nuclear fuel cycle described in paragraph (c) is directly or indirectly exported to a non-nuclear-weapon State, Surinam shall inform the Agency of its quantity, composition and destination, unless the material is exported for specifically non-nuclear purposes;
- (b) When any material containing uranium or thorium which has not reached the stage of the nuclear fuel cycle described in paragraph (c) is imported, Surinam shall inform the Agency of its quantity and composition, unless the material is imported for specifically non-nuclear purposes; and

- (c) When any nuclear material of a composition and purity suitable for fuel fabrication or for isotopic enrichment leaves the plant or the process stage in which it has been produced, or when such nuclear material, or any other nuclear material produced at a later stage in the nuclear fuel cycle, is imported into Surinam, the nuclear material shall become subject to the other safeguards procedures specified in this Agreement.

Article 34

- (a) Safeguards shall terminate on nuclear material subject to safeguards under this Agreement, under the conditions set forth in Article 11. Where the conditions of that Article are not met, but Surinam considers that the recovery of safeguarded nuclear material from residues is not for the time being practicable or desirable, Surinam and the Agency shall consult on the appropriate safeguards measures to be applied.
- (b) Safeguards shall terminate on nuclear material subject to safeguards under this Agreement, under the conditions set forth in Article 13, provided that Surinam and the Agency agree that such nuclear material is practicably irrecoverable.

Article 35

At the request of Surinam, the Agency shall exempt nuclear material from safeguards, as follows:

- (a) Special fissionable material, when it is used in gram quantities or less as a sensing component in instruments;
- (b) Nuclear material, when it is used in non-nuclear activities in accordance with Article 13, if such nuclear material is recoverable; and
- (c) Plutonium with an isotopic concentration of plutonium-238 exceeding 80%.

Article 36

At the request of Surinam the Agency shall exempt from safeguards nuclear material that would otherwise be subject to safeguards, provided that the total quantity of nuclear material which has been exempted in Surinam in accordance with this Article may not at any time exceed:

- (a) One kilogram in total of special fissionable material, which may consist of one or more of the following:
- (i) Plutonium;
 - (ii) Uranium with an enrichment of 0.2 (20%) and above, taken account of by multiplying its weight by its enrichment; and

- (iii) Uranium with an enrichment below 0.2 (20%) and above that of natural uranium, taken account of by multiplying its weight by five times the square of its enrichment;
 - (b) Ten metric tons in total of natural uranium and depleted uranium with an enrichment above 0.005 (0.5%);
 - (c) Twenty metric tons of depleted uranium with an enrichment of 0.005 (0.5%) or below; and
 - (d) Twenty metric tons of thorium;
- or such greater amounts as may be specified by the Board for uniform application.

Article 37

If exempted nuclear material is to be processed or stored together with nuclear material subject to safeguards under this Agreement, provision shall be made for the re-application of safeguards thereto.

Article 38

Surinam and the Agency shall make Subsidiary Arrangements which shall specify in detail, to the extent necessary to permit the Agency to fulfil its responsibilities under this Agreement in an effective and efficient manner, how the procedures laid down in this Agreement are to be applied. The Subsidiary Arrangements may be extended or changed by agreement between Surinam and the Agency without amendment of this Agreement.

Article 39

The Subsidiary Arrangements shall enter into force at the same time as, or as soon as possible after, the entry into force of this Agreement. Surinam and the Agency shall make every effort to achieve their entry into force within ninety days of the entry into force of this Agreement; an extension of that period shall require agreement between Surinam and the Agency. Surinam shall provide the Agency promptly with the information required for completing the Subsidiary Arrangements. Upon the entry into force of this Agreement, the Agency shall have the right to apply the procedures laid down therein in respect of the nuclear material listed in the inventory provided for in Article 40, even if the Subsidiary Arrangements have not yet entered into force.

Article 40

On the basis of the initial report referred to in Article 61, the Agency shall establish a unified inventory of all nuclear material in Surinam subject to safeguards under this Agreement, irrespective

of its origin, and shall maintain this inventory on the basis of subsequent reports and of the results of its verification activities. Copies of the inventory shall be made available to Surinam at intervals to be agreed.

Article 41

Pursuant to Article 8, design information in respect of existing facilities shall be provided to the Agency during the discussion of the Subsidiary Arrangements. The time limits for the provision of design information in respect of the new facilities shall be specified in the Subsidiary Arrangements and such information shall be provided as early as possible before nuclear material is introduced into a new facility.

Article 42

The design information to be provided to the Agency shall include, in respect of each facility, when applicable:

- (a) The identification of the facility, stating its general character, purpose, nominal capacity and geographic location, and the name and address to be used for routine business purposes;
- (b) A description of the general arrangement of the facility with reference, to the extent feasible, to the form, location and flow of nuclear material and to the general layout of important items of equipment which use, produce or process nuclear material;
- (c) A description of features of the facility relating to material accountancy, containment and surveillance; and
- (d) A description of the existing and proposed procedures at the facility for nuclear material accountancy and control, with special reference to material balance areas established by the operator, measurements of flow and procedures for physical inventory taking.

Article 43

Other information relevant to the application of safeguards shall also be provided to the Agency in respect of each facility, in particular on organizational responsibility for material accountancy and control. Surinam shall provide the Agency with supplementary information on the health and safety procedures which the Agency shall observe and with which the inspectors shall comply at the facility.

Article 44

The Agency shall be provided with design information in respect of a modification relevant for safeguards purposes, for examination, and shall be informed of any change in the information provided to it under Article 43, sufficiently in advance for the safeguards procedures to be adjusted when necessary.

Article 45

The design information provided to the Agency shall be used for the following purposes:

- (a) To identify the features of facilities and nuclear material relevant to the application of safeguards to nuclear material in sufficient detail to facilitate verification;
- (b) To determine material balance areas to be used for Agency accounting purposes and to select those strategic points which are key measurement points and which will be used to determine flow and inventory of nuclear material; in determining such material balance areas the Agency shall, inter alia, use the following criteria:
 - (i) The size of the material balance area shall be related to the accuracy with which the material balance can be established;
 - (ii) In determining the material balance area advantage shall be taken of any opportunity to use containment and surveillance to help ensure the completeness of flow measurements and thereby to simplify the application of safeguards and to concentrate measurement efforts at key measurement points;
 - (iii) A number of material balance areas in use at a facility or at distinct sites may be combined in one material balance area to be used for Agency accounting purposes when the Agency determines that this is consistent with its verification requirements; and
 - (iv) A special material balance area may be established at the request of Surinam around a process step involving commercially sensitive information;
- (c) To establish the nominal timing and procedures for taking of physical inventory of nuclear material for Agency accounting purposes;
- (d) To establish the records and reports requirements and records evaluation procedures;
- (e) To establish requirements and procedures for verification of the quantity and location of nuclear material; and
- (f) To select appropriate combinations of containment and surveillance methods and techniques and the strategic points at which they are to be applied.

The results of the examination of the design information shall be included in the Subsidiary Arrangements.

Article 46

Design information shall be re-examined in the light of changes in operating conditions, of developments in safeguards technology or of experience in the application of verification procedures, with a view to modifying the action the Agency has taken pursuant to Article 45.

Article 47

The Agency, in co-operation with Surinam, may send inspectors to facilities to verify the design information provided to the Agency pursuant to Articles 41–44, for the purposes stated in Article 45.

Article 48

The Agency shall be provided with the following information when nuclear material is to be customarily used outside facilities, as applicable:

- (a) A general description of the use of the nuclear material, its geographic location, and the user's name and address for routine business purposes; and
- (b) A general description of the existing and proposed procedures for nuclear material accountancy and control, including organizational responsibility for material accountancy and control.

The Agency shall be informed, on a timely basis, of any change in the information provided to it under this Article.

Article 49

The information provided to the Agency pursuant to Article 48 may be used, to the extent relevant, for the purposes set out in Article 45 (b)–(f).

Article 50

In establishing its system of materials control as referred to in Article 7, Surinam shall arrange that records are kept in respect of each material balance area. The records to be kept shall be described in the Subsidiary Arrangements.

Article 51

Surinam shall make arrangements to facilitate the examination of records by inspectors, particularly if the records are not kept in English, French, Russian or Spanish.

Article 52

Records shall be retained for at least five years.

Article 53

Records shall consist, as appropriate, of:

- (a) Accounting records of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement; and
- (b) Operating records for facilities containing such nuclear material.

Article 54

The system of measurements on which the records used for the preparation of reports are based shall either conform to the latest international standards or be equivalent in quality to such standards.

Article 55

The accounting records shall set forth the following in respect of each material balance area:

- (a) All inventory changes, so as to permit a determination of the book inventory at any time;
- (b) All measurement results that are used for determination of the physical inventory; and
- (c) All adjustments and corrections that have been made in respect of inventory changes, book inventories and physical inventories.

Article 56

For all inventory changes and physical inventories the records shall show, in respect of each batch of nuclear material: material identification, batch data and source data. The records shall account for uranium, thorium and plutonium separately in each batch of nuclear material. For each inventory change, the date of the inventory change and, when appropriate, the originating material balance area and the receiving material balance area or the recipient, shall be indicated.

Article 57

The operating records shall set forth, as appropriate, in respect of each material balance area:

- (a) Those operating data which are used to establish changes in the quantities and composition of nuclear material;
- (b) The data obtained from the calibration of tanks and instruments and from sampling and analyses, the procedures to control the quality of measurements and the derived estimates of random and systematic error;
- (c) A description of the sequence of the actions taken in preparing for, and in taking, a physical inventory, in order to ensure that it is correct and complete; and

- (d) A description of the actions taken in order to ascertain the cause and magnitude of any accidental or unmeasured loss that might occur.

Article 58

Surinam shall provide the Agency with reports as detailed in Articles 59-68 in respect of nuclear material subject of safeguards under this Agreement.

Article 59

Reports shall be made in English, French, Russian or Spanish, except as otherwise specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 60

Reports shall be based on the records kept in accordance with Articles 50-57 and shall consist, as appropriate, of accounting reports and special reports.

Article 61

The Agency shall be provided with an initial report on all nuclear material subject to safeguards under this Agreement. The initial report shall be dispatched by Surinam to the Agency within thirty days of the last day of the calendar month in which this Agreement enters into force, and shall reflect the situation as of the last day of that month.

Article 62

Surinam shall provide the Agency with the following accounting reports for each material balance area:

- (a) Inventory change reports showing all changes in the inventory of nuclear material. The reports shall be dispatched as soon as possible and in any event within thirty days after the end of the month in which the inventory changes occurred or were established; and
- (b) Material balance reports showing the material balance based on a physical inventory of nuclear material actually present in the material balance area. The reports shall be dispatched as soon as possible and in any event within thirty days after the physical inventory has been taken.

The reports shall be based on data available as of the date of reporting and may be corrected at a later date, as required.

Article 63

Inventory change reports shall specify identification and batch data for each batch of nuclear material, the data of the inventory change and, as appropriate, the originating material balance area and

the receiving material balance area or the recipient. These reports shall be accompanied by concise notes:

- (a) Explaining the inventory changes, on the basis of the operating data contained in the operating records provided for under Article 57(a); and
- (b) Describing, as specified in the Subsidiary Arrangements, the anticipated operational programme, particularly the taking of a physical inventory.

Article 64

Surinam shall report each inventory change, adjustment and correction, either periodically in a consolidated list or individually. Inventory changes shall be reported in terms of batches. As specified in the Subsidiary Arrangements, small changes in inventory of nuclear material, such as transfers of analytical samples, may be combined in one batch and reported as one inventory change.

Article 65

The Agency shall provide Surinam with semi-annual statements of book inventory of nuclear material subject to safeguards under this Agreement, for each material balance area, as based on the inventory change reports for the period covered by each such statement.

Article 66

Material balance reports shall include the following entries, unless otherwise agreed by Surinam and the Agency:

- (a) Beginning physical inventory;
- (b) Inventory changes (first increases, then decreases);
- (c) Ending book inventory;
- (d) Shipper/receiver differences;
- (e) Adjusted ending book inventory;
- (f) Ending physical inventory; and
- (g) Material unaccounted for.

A statement of the physical inventory, listing all batches separately and specifying material identification and batch data for each batch, shall be attached to each material balance report.

Article 67

Surinam shall make special reports without delay:

- (a) If any unusual incident or circumstances lead Surinam to believe that there is or may have been loss of nuclear material that exceeds the limits specified for this purpose in the Subsidiary Arrangements; or

- (b) If the containment has unexpectedly changed from that specified in the Subsidiary Arrangements to the extent that unauthorized removal of nuclear material has become possible.

Article 68

If the Agency so requests, Surinam shall provide it with amplifications or clarifications of any report, in so far as relevant for the purpose of safeguards.

Article 69

The Agency shall have the right to make inspections as provided for in Articles 70-81.

Article 70

The Agency may make ad hoc inspections in order to:

- (a) Verify the information contained in the initial report on the nuclear material subject to safeguards under this Agreement;
- (b) Identify and verify changes in the situation which have occurred since the date of the initial report; and
- (c) Identify, and if possible verify the quantity and composition of, nuclear material in accordance with Articles 92 and 95, before its transfer out of or upon its transfer into Surinam.

Article 71

The Agency may make routine inspections in order to:

- (a) Verify that reports are consistent with records;
- (b) Verify the location, identity, quantity and composition of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement; and
- (c) Verify information on the possible causes of material unaccounted for, shipper/receiver differences and uncertainties in the book inventory.

Article 72

Subject to the procedures laid down in Article 76, the Agency may make special inspections:

- (a) In order to verify the information contained in special reports; or
- (b) If the Agency considers that information made available by Surinam including explanations from Surinam and information obtained from routine inspections, is not adequate for the Agency to fulfil its responsibilities under this Agreement.

An inspection shall be deemed to be special when it is either additional to the routine inspection effort provided for in Articles 77-81 or involves access to information or locations in addition to the access specified in Article 75 for ad hoc and routine inspections, or both.

Article 73

For the purposes specified in Articles 70-72, the Agency may:

- (a) Examine the records kept pursuant to Articles 50-57;
- (b) Make independent measurements of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement;
- (c) Verify the functioning and calibration of instruments and other measuring and control equipment;
- (d) Apply and make use of surveillance and containment measures; and
- (e) Use other objective methods which have been demonstrated to be technically feasible.

Article 74

Within the scope of Article 73, the Agency shall be enabled:

- (a) To observe that samples at key measurement points for material balance accountancy are taken in accordance with procedures which produce representative samples, to observe the treatment and analysis of the samples and to obtain duplicates of such samples;
- (b) To observe that the measurements of nuclear material at key measurement points for material balance accountancy are representative, and to observe the calibration of the instruments and equipment involved;
- (c) To make arrangements with Surinam that, if necessary:
 - (i) Additional measurements are made and additional samples taken for the Agency's use;
 - (ii) The Agency's standard analytical samples are analysed;
 - (iii) Appropriate absolute standards are used in calibrating instruments and other equipment; and
 - (iv) Other calibrations are carried out;
- (d) To arrange to use its own equipment for independent measurement and surveillance, and if so agreed and specified in the Subsidiary Arrangements to arrange to install such equipment;
- (e) To apply its seals and other identifying and tamper-indicating devices to containments, if so agreed and specified in the Subsidiary Arrangements; and

- (f) To make arrangements with Surinam for the shipping of samples taken for the Agency's use.

Article 75

- (a) For the purposes specified in Article 70 (a) and (b) and until such time as the strategic points have been specified in the Subsidiary Arrangements, the Agency inspectors shall have access to any location where the initial report or any inspections carried out in connection with it indicate that nuclear material is present;
- (b) For the purposes specified in Article 70 (c) the inspectors shall have access to any location of which the Agency has been notified in accordance with Articles 91 (d) (iii) or 94 (d) (iii);
- (c) For the purposes specified in Article 71 the inspectors shall have access only to the strategic points specified in the Subsidiary Arrangements and to the records maintained pursuant to Articles 50-57; and
- (d) In the event of Surinam concluding that any unusual circumstances require extended limitations on access by the Agency, Surinam and the Agency shall promptly make arrangements with a view to enabling the Agency to discharge its safeguards responsibilities in the light of these limitations. The Director General shall report each such arrangement to the Board.

Article 76

In circumstances which may lead to special inspections for the purposes specified in Article 72 Surinam and the Agency shall consult forthwith. As a result of such consultations the Agency may:

- (a) Make inspections in addition to the routine inspection effort provided for in Articles 77-81; and
- (b) Obtain access, in agreement with Surinam, to information or locations in addition to those specified in Article 75. Any disagreement concerning the need for additional access shall be resolved in accordance with Articles 21 and 22; in case action by Surinam is essential and urgent, Article 18 shall apply.

Article 77

The Agency shall keep the number, intensity and duration of routine inspections, applying optimum timing, to the minimum consistent with the effective implementation of the safeguards procedures set forth in this Agreement, and shall make the optimum and most economical use of inspection resources available to it.

Article 78

The Agency may carry out one routine inspection per year in respect of facilities and material balance areas outside facilities with a content or annual throughput, whichever is greater, of nuclear material not exceeding five effective kilograms.

Article 79

The number, intensity, duration, timing and mode of routine inspections in respect of facilities with a content or annual throughput of nuclear material exceeding five effective kilograms shall be determined on the basis that in the maximum or limiting case the inspection regime shall be no more intensive than is necessary and sufficient to maintain continuity of knowledge of the flow and inventory of nuclear material, and the maximum routine inspection effort in respect of such facilities shall be determined as follows:

- (a) For reactors and sealed storage installations the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing one sixth of a man-year of inspection for each such facility;
- (b) For facilities, other than reactors or sealed storage installations, involving plutonium or uranium enriched to more than 5 %, the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing for each such facility $30 \times \sqrt{E}$ man-days of inspection per year, where E is the inventory or annual throughput of nuclear material, whichever is greater, expressed in effective kilograms. The maximum established for any such facility shall not, however, be less than 1.5 man-years of inspection; and
- (c) For facilities not covered by paragraphs (a) or (b), the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing for each such facility one third of a man-year of inspection plus $0.4 \times E$ man-days of inspection per year, where E is the inventory or annual throughput of nuclear material, whichever is greater, expressed in effective kilograms.

Surinam and the Agency may agree to amend the figures for the maximum inspection effort specified in this Article, upon determination by the Board that such amendment is reasonable.

Article 80

Subject to Articles 77-79 the criteria to be used for determining the actual number, intensity, duration, timing and mode of routine inspections in respect of any facility shall include:

- (a) *The form of the nuclear material*, in particular, whether the nuclear material is in bulk form or contained in a number of

separate items; its chemical composition and, in the case of uranium, whether it is of low or high enrichment; and its accessibility;

- (b) *The effectiveness of Surinam's accounting and control system*, including the extent to which the operators of facilities are functionally independent of Surinam's accounting and control system; the extent to which the measures specified in Article 31 have been implemented by Surinam; the promptness of reports provided to the Agency; their consistency with the Agency's independent verification; and the amount and accuracy of the material unaccounted for, as verified by the Agency;
- (c) *Characteristics of Surinam's nuclear fuel cycle*, in particular, the number and types of facilities containing nuclear material subject to safeguards, the characteristics of such facilities relevant to safeguards, notably the degree of containment; the extent to which the design of such facilities facilitates verification of the flow and inventory of nuclear material; and the extent to which information from different material balance areas can be correlated;
- (d) *International interdependence*, in particular, the extent to which nuclear material is received from or sent to other countries (including other parts of the Kingdom of the Netherlands) for use or processing; any verification activities by the Agency in connection therewith; and the extent to which Surinam's nuclear activities are interrelated with those in other countries (including other parts of the Kingdom of the Netherlands); and
- (e) *Technical developments in the field of safeguards*, including the use of statistical techniques and random sampling in evaluating the flow of nuclear material.

Article 81

Surinam and the Agency shall consult if Surinam considers that the inspection effort is being deployed with undue concentration on particular facilities.

Article 82

The Agency shall give advance notice to Surinam before arrival of inspectors at facilities or material balance areas outside facilities, as follows:

- (a) For ad hoc inspections pursuant to Article 70 (c), at least 24 hours; for those pursuant to Article 70 (a) and (b) as well as the activities provided for in Article 47, at least one week;

- (b) For special inspections pursuant to Article 72, as promptly as possible after Surinam and the Agency have consulted as provided for in Article 76, it being understood that notification of arrival normally will constitute part of the consultations; and
- (c) For routine inspections pursuant to Article 71, at least 24 hours in respect of the facilities referred to in Article 79 (b) and sealed storage installations containing plutonium or uranium enriched to more than 5 %, and one week in all other cases.

Such notice of inspections shall include the names of the inspectors and shall indicate the facilities and the material balance areas outside facilities to be visited and the periods during which they will be visited. If the inspectors are to arrive from outside Surinam the Agency shall also give advance notice of the place and time of their arrival in Surinam.

Article 83

Notwithstanding the provisions of Article 82, the Agency may, as a supplementary measure, carry out without advance notification a portion of the routine inspections pursuant to Article 79 in accordance with the principle of random sampling. In performing any unannounced inspections, the Agency shall fully take into account any operational programme provided by Surinam pursuant to Article 63 (b). Moreover, whenever practicable, and on the basis of the operational programme, it shall advise Surinam periodically of its general programme of announced and unannounced inspections, specifying the general periods when inspections are foreseen. In carrying out any unannounced inspections, the Agency shall make every effort to minimize any practical difficulties for Surinam and for **facility operators**, bearing in mind the relevant provisions of Articles 43 and 88. Similarly Surinam shall make every effort to facilitate the task of the inspectors.

Article 84

The following procedures shall apply to the designation of inspectors:

- (a) The Director General shall inform Surinam in writing of the name, qualifications, nationality, grade and such other particulars as may be relevant, of each Agency official he proposes for designation as an inspector for Surinam;
- (b) Surinam shall inform the Director General within thirty days of the receipt of such a proposal whether it accepts the proposal;
- (c) The Director General may designate each official who has been accepted by Surinam as one of the inspectors for Surinam, and shall inform Surinam of such designations; and

- (d) The Director General, acting in response to a request by Surinam or on his own initiative, shall immediately inform Surinam of the withdrawal of the designation of any official as an inspector for Surinam.

However, in respect of inspectors needed for the activities provided for in Article 47 and to carry out ad hoc inspections pursuant to Article 70 (a) and (b) the designation procedures shall be completed if possible within thirty days after the entry into force of this Agreement. If such designation appears impossible within this time limit, inspectors for such purposes shall be designated on a temporary basis.

Article 85

Surinam shall grant or renew as quickly as possible appropriate visas, where required, for each inspector designated for Surinam.

Article 86

Inspectors, in exercising their functions under Articles 47 and 70-74, shall carry out their activities in a manner designed to avoid hampering or delaying the construction, commissioning or operation of facilities, or affecting their safety. In particular inspectors shall not operate any facility themselves or direct the staff of a facility to carry out any operation. If inspectors consider that in pursuance of Articles 73 and 74, particular operations in a facility should be carried out by the operator, they shall make a request therefor.

Article 87

When inspectors require services available in Surinam, including the use of equipment, in connection with the performance of inspections, Surinam shall facilitate the procurement of such services and the use of such equipment by inspectors.

Article 88

Surinam shall have the right to have inspectors accompanied during their inspections by representatives of Surinam; provided that inspectors shall not thereby be delayed or otherwise impeded in the exercise of their functions.

Article 89

The Agency shall inform the Kingdom of the Netherlands and Surinam of:

- (a) The results of inspections, at intervals to be specified in the Subsidiary Arrangements; and
- (b) The conclusions it has drawn from its verification activities in Surinam, in particular by means of statements in respect of each material balance area, which shall be made as soon as

possible after a physical inventory has been taken and verified by the Agency and a material balance has been struck.

Article 90

Nuclear material subject or required to be subject to safeguards under this Agreement which is transferred internationally shall, for purposes of this Agreement, be regarded as being the responsibility of Surinam:

- (a) In the case of import into Surinam, from the time that such responsibility ceases to lie with the exporting State, and no later than the time at which the material reaches its destination; and
- (b) In the case of export out of Surinam, up to the time at which the recipient State assumes such responsibility, and no later than the time at which the nuclear material reaches its destination.

The point at which the transfer of responsibility will take place shall be determined in accordance with suitable arrangements to be made by the States concerned. Neither Surinam nor any other country shall be deemed to have such responsibility for nuclear material merely by reason of the fact that the nuclear material is in transit on or over its territory, or that it is being transported on a ship under its flag or in its aircraft.

Article 91

- (a) Surinam shall notify the Agency of any intended transfer out of Surinam of nuclear material subject to safeguards under this Agreement if the shipment exceeds one effective kilogram, or if, within a period of three months, several separate shipments are to be made to the same State, each of less than one effective kilogram but the total of which exceeds one effective kilogram.
- (b) Such notification shall be given to the Agency after the conclusion of the contractual arrangements leading to the transfer and normally at least two weeks before the nuclear material is to be prepared for shipping.
- (c) Surinam and the Agency may agree on different procedures for advance notification.
- (d) The notification shall specify:
 - (i) The identification and, if possible, the expected quantity and composition of the nuclear material to be transferred, and the material balance area from which it will come;
 - (ii) The State for which the nuclear material is destined;

- (iii) The dates on and locations at which the nuclear material is to be prepared for shipping;
- (iv) The approximate dates of dispatch and arrival of the nuclear material; and
- (v) At what point of the transfer the recipient State will assume responsibility for the nuclear material for the purpose of this Agreement, and the probable date on which that point will be reached.

Article 92

The notification referred to in Article 91 shall be such as to enable the Agency to make, if necessary, an ad hoc inspection to identify, and if possible verify the quantity and composition of, the nuclear material before it is transferred out of Surinam and, if the Agency so wishes or Surinam so requests, to affix seals to the nuclear material when it has been prepared for shipping. However, the transfer of the nuclear material shall not be delayed in any way by any action taken or contemplated by the Agency pursuant to such a notification.

Article 93

If the nuclear material will not be subject to Agency safeguards in the recipient State, Surinam shall make arrangements for the Agency to receive, within three months of the time when the recipient State accepts responsibility for the nuclear material from Surinam, confirmation by the recipient State of the transfer.

Article 94

- (a) Surinam shall notify the Agency of any expected transfer into Surinam of nuclear material required to be subject to safeguards under this Agreement if the shipment exceeds one effective kilogram, or if, within a period of three months, several separate shipments are to be received from the same State, each of less than one effective kilogram but the total of which exceeds one effective kilogram.
- (b) The Agency shall be notified as much in advance as possible of the expected arrival of the nuclear material, and in any case not later than the date on which Surinam assumes responsibility for the nuclear material.
- (c) Surinam and the Agency may agree on different procedures for advance notification.
- (d) The notification shall specify:
 - (i) The identification and, if possible, the expected quantity and composition of the nuclear material;
 - (ii) At what point of the transfer Surinam will assume responsibility for the nuclear material for the purpose of

- this Agreement, and the probable date on which that point will be reached; and
- (iii) The expected date of arrival, the location where, and the date on which, the nuclear material is intended to be unpacked.

Article 95

The notification referred to in Article 94 shall be such as to enable the Agency to make, if necessary, an ad hoc inspection to identify, and if possible verify the quantity and composition of, the nuclear material at the time the consignment is unpacked. However, unpacking shall not be delayed by any action taken or contemplated by the Agency pursuant to such a notification.

Article 96

Surinam shall make a special report as envisaged in Article 67 if any unusual incident or circumstances lead Surinam to believe that there is or may have been loss of nuclear material, including the occurrence of significant delay, during an international transfer.

Article 97

The provisions of Articles 90–96 shall apply analogously to transfers between Surinam and other parts of the Kingdom of the Netherlands.

DEFINITIONS

Article 98

For the purposes of this Agreement:

A. *Adjustment* means an entry into an accounting record or a report showing a shipper/receiver difference or material unaccounted for.

B. *Annual throughput* means, for the purposes of Articles 78 and 79, the amount of nuclear material transferred annually out of a facility working at nominal capacity.

C. *Batch* means a portion of nuclear material handled as a unit for accounting purposes at a key measurement point and for which the composition and quantity are defined by a single set of specifications or measurements. The nuclear material may be in bulk form or contained in a number of separate items.

D. *Batch data* means the total weight of each element of nuclear material and, in the case of plutonium and uranium, the isotopic composition when appropriate. The units of account shall be as follows:

- (a) Grams of contained plutonium;

- (b) Grams of total uranium and grams of contained uranium-235 plus uranium-233 for uranium enriched in these isotopes; and
- (c) Kilograms of contained thorium, natural uranium or depleted uranium.

For reporting purposes the weights of individual items in the batch shall be added together before rounding to the nearest unit.

E. *Book inventory* of a material balance area means the algebraic sum of the most recent physical inventory of that material balance area and of all inventory changes that have occurred since that physical inventory was taken.

F. *Correction* means an entry into an accounting record or a report to rectify an identified mistake or to reflect an improved measurement of a quantity previously entered into the record or report. Each correction must identify the entry to which it pertains.

G. *Effective kilogram* means a special unit used in safeguarding nuclear material. The quantity in effective kilograms is obtained by taking:

- (a) For plutonium, its weight in kilograms;
- (b) For uranium with an enrichment of 0.01 (1%) and above, its weight in kilograms multiplied by the square of its enrichment;
- (c) For uranium with an enrichment below 0.01 (1%) and above 0.005 (0.5%), its weight in kilograms multiplied by 0.0001; and
- (d) For depleted uranium with an enrichment of 0.005 (0.5%) or below, and for thorium, its weight in kilograms multiplied by 0.00005.

H. *Enrichment* means the ratio of the combined weight of the isotopes uranium-233 and uranium-235 to that of the total uranium in question.

I. *Facility* means:

- (a) A reactor, a critical facility, a conversion plant, a fabrication plant, a reprocessing plant, an isotope separation plant or a separate storage installation; or
- (b) Any location where nuclear material in amounts greater than one effective kilogram is customarily used.

J. *Inventory change* means an increase or decrease, in terms of batches, of nuclear material in a material balance area; such a change shall involve one of the following:

- (a) Increases:
 - (i) Import;

- (ii) Domestic receipt: receipts from other material balance areas, receipts from a non-safeguarded (non-peaceful) activity or receipts at the starting point of safeguards;
 - (iii) Nuclear production: production of special fissionable material in a reactor; and
 - (iv) De-exemption: re-application of safeguards on nuclear material previously exempted therefrom on account of its use or quantity.
- (b) Decreases:
- (i) Export;
 - (ii) Domestic shipment: shipments to other material balance areas or shipments for a non-safeguarded (non-peaceful) activity;
 - (iii) Nuclear loss: loss of nuclear material due to its transformation into other element(s) or isotope(s) as a result of nuclear reactions;
 - (iv) Measured discard: nuclear material which has been measured, or estimated on the basis of measurements, and disposed of in such a way that it is not suitable for further nuclear use;
 - (v) Retained waste: nuclear material generated from processing or from an operational accident, which is deemed to be unrecoverable for the time being but which is stored;
 - (vi) Exemption: exemption of nuclear material from safeguards on account of its use or quantity; and
 - (vii) Other loss: for example, accidental loss (that is, irretrievable and inadvertent loss of nuclear material as the result of an operational accident) or theft.

K. *Key measurement point* means a location where nuclear material appears in such a form that it may be measured to determine material flow or inventory. Key measurement points thus include, but are not limited to, the inputs and outputs (including measured discards) and storages in material balance areas.

L. *Man-year of inspection* means, for the purposes of Article 79, 300 man-days of inspection, a man-day being a day during which a single inspector has access to a facility at any time for a total of not more than eight hours.

M. *Material balance area* means an area in or outside of a facility such that:

- (a) The quantity of nuclear material in each transfer into or out of each material balance area can be determined; and
- (b) The physical inventory of nuclear material in each material balance area can be determined when necessary, in accordance with specified procedures,

in order that the material balance for Agency safeguards purposes can be established.

N. *Material unaccounted for* means the difference between book inventory and physical inventory.

O. *Nuclear material* means any source or any special fissionable material as defined in Article XX of the Statute. The term source material shall not be interpreted as applying to ore or ore residue. Any determination by the Board under Article XX of the Statute after the entry into force of this Agreement which adds to the materials considered to be source material or special fissionable material shall have effect under this Agreement only upon acceptance by the Kingdom of the Netherlands.

P. *Physical inventory* means the sum of all the measured or derived estimates of batch quantities of nuclear material on hand at a given time within a material balance area, obtained in accordance with specified procedures.

Q. *Shipper/receiver difference* means the difference between the quantity of nuclear material in a batch as stated by the shipping material balance area and as measured at the receiving material balance area.

R. *Source data* means those data, recorded during measurement or calibration or used to derive empirical relationships, which identify nuclear material and provide batch data. Source data may include, for example, weight of compounds, conversion factors to determine weight of element, specific gravity, element concentration, isotopic ratios, relationship between volume and manometer readings and relationship between plutonium produced and power generated.

S. *Strategic point* means a location selected during examination of design information where, under normal conditions and when combined with the information from all strategic points taken together, the information necessary and sufficient for the implementation of safeguards measures is obtained and verified; a strategic point may include any location where key measurements related to material balance accountancy are made and where containment and surveillance measures are executed.

DONE in Vienna on the fifth day of April 1973 in duplicate in the English language.

For the Kingdom of the Netherlands:

(sd.) C. W. VAN BOETZELAER

For the International Atomic Energy Agency:

(sd.) CHERNILIN

**Protocol Number I to the Agreement between
the Kingdom of the Netherlands and the
International Atomic Energy Agency
for the Application of Safeguards with Respect to Surinam
in connection with the Treaty on the Non-Proliferation
of Nuclear Weapons and Additional Protocol I to the
Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America**

The Kingdom of the Netherlands and the International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency") have agreed as follows:

- I. (1) Until such time as Surinam has, in peaceful nuclear activities within its territory or under its jurisdiction or control anywhere,
 - (a) Nuclear material in quantities exceeding the limits stated for the type of material in question in Article 36 of the Agreement between the Kingdom of the Netherlands and the Agency for the Application of Safeguards with Respect to Surinam in Connection with the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons and Additional Protocol I of the Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America (hereinafter referred to as "the Agreement"), or
 - (b) Nuclear material in a facility as defined in the Definitions,
the implementation of the provisions in Part II of the Agreement shall be held in abeyance, with the exception of Articles 32, 33, 38, 41 and 90.
- (2) The information to be reported pursuant to paragraphs (a) and (b) of Article 33 of the Agreement may be consolidated and submitted in an annual report; similarly, an annual report shall be submitted, if applicable, with respect to the import and export of nuclear material described in paragraph (c) of Article 33.
- (3) In order to enable the timely conclusion of the Subsidiary Arrangements provided for in Article 38 of the Agreement, Surinam shall notify the Agency sufficiently in advance of its having nuclear material in peaceful nuclear activities within its territory or under its jurisdiction or control anywhere in quantities that exceed the limits or six months before nuclear material is to be introduced into a facility, as referred to in Section 1 hereof, whichever occurs first.

II. This Protocol shall be signed by the representatives of the Kingdom of the Netherlands and of the Agency and shall enter into force on the same date as the Agreement.

DONE in Vienna on the fifth day of April 1973 in duplicate in the English language.

For the Kingdom of the Netherlands:

(sd.) C. W. VAN BOETZELAER

For the International Atomic Energy Agency:

(sd.) CHERNILIN

**Protocol Number II to the Agreement between
the Kingdom of the Netherlands and the
International Atomic Energy Agency
for the Application of Safeguards with Respect to Surinam
in connection with the Treaty on the Non-Proliferation
of Nuclear Weapons and Additional Protocol I to the
Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America**

The Kingdom of the Netherlands and the International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency"),

Considering that the Kingdom of the Netherlands has concluded an Agreement with the Agency for the Application of Safeguards with Respect to Surinam in Connection with the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons and Additional Protocol I to the Treaty for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America (hereinafter referred to as "the Agreement with Respect to Surinam");

Considering that the Kingdom of the Netherlands has limited its ratification of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community (hereinafter referred to as "the EURATOM Treaty") to the Kingdom in Europe;

Considering that, pursuant to the terms of the Protocol relating to the Application of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community to the Non-European parts of the Kingdom of the Netherlands, the Government of the Kingdom of the Netherlands may at any time declare this Treaty applicable to Surinam;

Recognizing that an agreement has been concluded between the Agency, the European Atomic Energy Community (hereinafter referred to as "the Community") and the Non-Nuclear-Weapon States Members of the Community in implementation of Article III paragraph 1 and Article III paragraph 4 of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons;

Have agreed as follows:

I. Notwithstanding the provisions of Article 25 of the Agreement with Respect to Surinam, if the Kingdom of the Netherlands declares the EURATOM Treaty applicable to Surinam and if an agreement is in force between the Agency, the Community and the Non-Nuclear-Weapon States Members of the Community in accordance with Article III of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, the Agreement with Respect to Surinam shall be replaced by the Agreement between the Agency, the Community and the Non-Nuclear-Weapon States Members of the Community, with a view to ensuring continued application of safeguards without

interruption. Such replacement shall take effect in accordance with procedures to be agreed upon by the parties concerned.

II. This Protocol shall be signed by the representatives of the Kingdom of the Netherlands and of the Agency and shall enter into force on the same date as the Agreement with respect to Surinam.

DONE in Vienna on the fifth day of April 1973 in duplicate in the English language.

For the Kingdom of the Netherlands:

(sd.) C. W. VAN BOETZELAER

For the International Atomic Energy Agency:

(sd.) CHERNILIN

C. VERTALING**Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika**

Overwegende dat het Koninkrijk der Nederlanden volgens zijn Statuut verantwoordelijk is voor de buitenlandse betrekkingen van zijn rijkdelen, Nederland, de Nederlandse Antillen en Suriname, die grondwettelijk gelijkwaardig zijn en gerechtigd zijn aangelegenheden betreffende hun eigen belangen zelfstandig te behartigen;

Overwegende dat het Koninkrijk der Nederlanden het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (hierna te noemen het „Non-proliferatie Verdrag”) heeft ondertekend en op grond van artikel III, eerste lid, van het Non-proliferatie Verdrag met de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (hierna te noemen de „Organisatie”) een overeenkomst wenst te sluiten met betrekking tot Suriname;

Overwegende dat het Koninkrijk der Nederlanden tevens Partij is bij Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika (hierna te noemen het „Verdrag van Tlatelolco”) en ingevolge de desbetreffende bepalingen van dat Protocol met de Organisatie een overeenkomst wenst te sluiten voor de toepassing van waarborgen van de Organisatie met betrekking tot Suriname;

Overwegende dat de Organisatie ingevolge artikel III van haar Statuut gemachtigd is zodanige overeenkomsten te sluiten;

Zijn het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie als volgt overeengekomen:

DEEL I**Artikel 1**

Het Koninkrijk der Nederlanden verbindt zich tot aanvaarding van waarborgen met betrekking tot Suriname, overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst, ten aanzien van alle basismaterialen en bijzondere splijtstoffen bij alle vreedzame nucleaire activiteiten op het grondgebied van Suriname, onder de jurisdictie van Suriname of te eniger plaatse onder de beschikkingsmacht van Suriname verricht, met het uitsluitend doel om na te gaan of dergelijk materiaal niet wordt gebruikt voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.

Artikel 2

De Organisatie heeft het recht en de plicht te verzekeren dat waarborgen worden toegepast overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst ten aanzien van alle basismaterialen of bijzondere splijtstoffen bij alle vreedzame nucleaire activiteiten op het grondgebied van Suriname onder zijn jurisdictie of te eniger plaatse onder zijn beschikkingsmacht verricht, met het uitsluitend doel om na te gaan of dergelijk materiaal niet wordt gebruikt voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.

Artikel 3

Het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie werken samen om de toepassing van de in deze Overeenkomst neergelegde waarborgen met betrekking tot Suriname te vergemakkelijken.

Artikel 4

De in deze Overeenkomst neergelegde waarborgen worden op zodanige wijze toegepast dat:

- (a) geen belemmering ontstaat van de economische en technologische ontwikkeling van Suriname of van de internationale samenwerking ten aanzien van vreedzame nucleaire activiteiten, met inbegrip van de internationale uitwisseling van kernmaterialen;
- (b) wordt vermeden dat op onjuiste wijze wordt ingegrepen in de vreedzame nucleaire activiteiten van Suriname, meer in het bijzonder bij de exploitatie van kerninstallaties;
- (c) wordt beantwoord aan een oordeelkundige bedrijfsvoering, vereist voor een economisch verantwoorde en veilige uitvoering van nucleaire activiteiten.

Artikel 5

- (a) De Organisatie treft alle voorzorgsmaatregelen ter bescherming van commerciële en industriële geheimen en andere vertrouwelijke gegevens, waarvan zij in het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst kennis verkrijgt.
- (b) (i) De Organisatie publiceert geen gegevens welke zij in verband met de uitvoering van deze Overeenkomst heeft verkregen en deelt deze aan geen enkele Staat, organisatie of persoon mede, behoudens dat bepaalde gegevens betreffende de uitvoering van deze Overeenkomst mogen worden verstrekt aan de Raad van Beheer van de Organisatie (hierna te noemen „de Raad”) en aan die ambtenaren van de Organisatie die uit hoofde van hun functie in verband met de waarborgen over

deze gegevens moeten beschikken, doch slechts voor zover zulks voor de Organisatie is vereist om haar taken met betrekking tot de uitvoering van deze Overeenkomst te vervullen.

- (ii) Beknopte gegevens over kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, mogen ingevolge een besluit van de Raad worden gepubliceerd, indien de rechtstreeks betrokken Staten hiermede instemmen.

Artikel 6

- (a) Bij de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst houdt de Organisatie ten volle rekening met de technologische ontwikkelingen op het gebied van waarborgen en treft zij alle maatregelen voor het bereiken van een optimale verhouding tussen kosten en doeltreffendheid en voor de toepassing van het principe dat de stroom kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, op doeltreffende wijze wordt gewaarborgd door op bepaalde strategische punten instrumenten en andere technieken te gebruiken naar gelang de huidige of toekomstige technologie zulks mogelijk maakt.
- (b) Ter bereiking van een optimale verhouding tussen kosten en doeltreffendheid wordt, bij voorbeeld, gebruik gemaakt van middelen als:
 - (i) insluiting ten einde materiaalbalansgebieden te kunnen bepalen voor boekhoudkundige doeleinden;
 - (ii) statistische technieken en willekeurige steekproeven voor de beoordeling van de stroom kernmateriaal;
 - (iii) concentratie van de verificatieprocedures op die stadia van de splijtstofcyclus waarin kernmateriaal wordt vervaardigd, verwerkt, gebruikt of opgeslagen, waaruit gemakkelijk kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen zouden kunnen worden vervaardigd, en het tot een minimum terugbrengen van verificatieprocedures voor ander materiaal, op voorwaarde dat zulks de Organisatie niet belemmert in de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst.

Artikel 7

- (a) Suriname stelt in en past toe een systeem voor de boekhouding van en de controle op alle kernmateriaal dat aan waarborgen van deze Overeenkomst is onderworpen.
- (b) De Organisatie past waarborgen op zodanige wijze toe dat zij daardoor in staat is, bij het nagaan of er geen aanwen-

ding van voor vreedzame doeleinden bestemd kernmateriaal heeft plaatsgevonden voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, de bevindingen van het systeem van Suriname te verifiëren. De verificatie van de Organisatie omvat onder andere onafhankelijke metingen en waarnemingen verricht door de Organisatie overeenkomstig de procedures aangegeven in Deel II van deze Overeenkomst. Bij haar verificatie houdt de Organisatie terdege rekening met de technische doeltreffendheid van het systeem van Suriname.

Artikel 8

- (a) Ten einde een doeltreffende toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst te verzekeren, verstrekt Suriname, overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst, de Organisatie gegevens over kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, en over de kenmerken van installaties die van belang zijn voor het toepassen van waarborgen op dergelijk materiaal.
- (b)
 - (i) De Organisatie verlangt slechts de voor de uitvoering van haar taken in het kader van deze Overeenkomst minimaal noodzakelijke hoeveelheid gegevens en informatie.
 - (ii) Gegevens betreffende de installaties worden slechts tot het minimum beperkt dat nodig is voor het controleren van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen.
- (c) Indien Suriname zulks verzoekt is de Organisatie bereid constructiegegevens die Suriname bijzonder gevoelig acht, te onderzoeken in gebouwen van het Koninkrijk der Nederlanden. De desbetreffende gegevens behoeven niet als zodanig aan de Organisatie te worden overgedragen, mits zij voor nadere bestudering door de Organisatie in de gebouwen van het Koninkrijk der Nederlanden steeds beschikbaar zijn.

Artikel 9

- (a)
 - (i) Bij de aanwijzing van haar inspecteurs voor Suriname verzekert de Organisatie zich van de goedkeuring van Suriname.
 - (ii) Indien Suriname bij een voorstel tot benoeming of op enig tijdstip na de benoeming tegen de benoeming bezwaar maakt, stelt de Organisatie Suriname een of meer andere kandidaten voor.
 - (iii) Indien, ten gevolge van een herhaalde weigering van Suriname om de benoeming van inspecteurs van de Organisatie te aanvaarden, het uitvoeren van inspecties

in het kader van deze Overeenkomst mocht worden belemmerd, dan wordt deze weigering door de Raad op voorstel van de Directeur-Generaal van de Organisatie (hierna te noemen „de Directeur-Generaal”) onderzocht ten einde de nodige maatregelen te kunnen treffen.

- (b) Suriname treft de nodige maatregelen om te verzekeren dat de inspecteurs van de Organisatie hun bij deze Overeenkomst toebedeelde taken doeltreffend kunnen uitvoeren.
- (c) De bezoeken en werkzaamheden van de inspecteurs van de Organisatie worden zodanig georganiseerd dat:
 - (i) eventuele hinder of overlast voor Suriname en bij de geïnspecteerde vreedzame nucleaire activiteiten tot een minimum worden beperkt;
 - (ii) de bescherming van industriële geheimen of alle andere vertrouwelijke gegevens die ter kennis van de inspecteurs komen, verzekerd blijft.

Artikel 10

Het Koninkrijk der Nederlanden past ten aanzien van de Organisatie (met inbegrip van haar eigendommen, fondsen en bezittingen) alsmede haar inspecteurs en andere ambtenaren die krachtens deze Overeenkomst functies uitoefenen, de desbetreffende bepalingen uit de Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie toe.

Artikel 11

Waarborgen worden niet langer toegepast op kernmateriaal zodra de Organisatie heeft vastgesteld dat het materiaal is verbruikt, zodanig is verdund dat het niet meer kan worden gebruikt voor enige nucleaire activiteit die in verband met de toepassing van waarborgen van belang is, dan wel praktisch niet meer terug te winnen is.

Artikel 12

Overeenkomstig het bepaalde in Deel II van deze Overeenkomst doet Suriname de Organisatie vooraf mededeling van voorgenomen uitvoer uit Suriname van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen. De Organisatie past waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet langer op kernmateriaal toe zodra de ontvangende Staat de verantwoordelijkheid daarvoor heeft aanvaard, zoals voorzien in Deel II van deze Overeenkomst. De organisatie houdt lijsten bij waarop iedere uitvoer wordt vermeld, en, in voorkomend geval, de hernieuwde toepassing van waarborgen op het uitgevoerde kernmateriaal.

Artikel 13

Indien kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, bestemd is voor gebruik in niet-nucleaire activiteiten, zoals de vervaardiging van legeringen of keramiek, komt Suriname, alvorens dit materiaal voor dit doel wordt gebruikt, met de Organisatie overeen onder welke voorwaarden de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst voor dergelijk materiaal kan worden beëindigd.

Artikel 14

Indien het Koninkrijk der Nederlanden van zijn recht gebruik wenst te maken kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst onderworpen dient te zijn, te gebruiken voor nucleaire activiteiten waarvoor de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet is vereist, worden de volgende procedures gevolgd:

- (a) Het Koninkrijk der Nederlanden stelt de Organisatie van deze activiteit op de hoogte, waarbij duidelijk wordt verklaard:
 - (i) dat het gebruik van het kernmateriaal voor een niet verboden militaire activiteit niet in strijd zal zijn met enige verplichting, welke het Koninkrijk der Nederlanden heeft aangegaan en ten aanzien waarvan waarborgen van de Organisatie van toepassing zijn, om het materiaal uitsluitend voor vreedzame activiteiten te gebruiken; en
 - (ii) dat gedurende de periode waarin geen waarborgen worden toegepast, het kernmateriaal niet zal worden aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen;
- (b) Suriname en de Organisatie treffen een zodanige regeling dat uitsluitend gedurende de periode waarin het kernmateriaal voor een dergelijke activiteit wordt aangewend, de waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet worden toegepast. In deze regeling wordt zo nauwkeurig mogelijk vastgelegd hoe lang of onder welke omstandigheden er geen waarborgen zullen worden toegepast. In elk geval worden de waarborgen bedoeld in deze Overeenkomst opnieuw toegepast zodra het kernmateriaal opnieuw voor vreedzame nucleaire activiteiten wordt aangewend. De Organisatie wordt op de hoogte gehouden van de totale hoeveelheid en samenstelling van dergelijk niet gewaarborgd materiaal in Suriname en van de uitvoer van dergelijk materiaal; en
- (c) Iedere regeling wordt getroffen met toestemming van de Organisatie. Deze toestemming wordt zo snel mogelijk

verleend en heeft uitsluitend betrekking op onderwerpen als, onder andere, tijdelijke en procedurele voorzieningen en regelingen inzake rapportage, maar houdt geen goedkeuring van of geclassificeerde kennis omtrent de militaire activiteit in, en betreft evenmin de aanwending van het kernmateriaal in dat verband.

Artikel 15

Suriname en de Organisatie dragen elk kosten die zij zelf bij de uitvoering van hun respectieve taken krachtens deze Overeenkomst hebben gemaakt. Indien echter Suriname of personen onder zijn rechtsmacht voor buitengewone kosten komen te staan ingevolge een speciaal verzoek van de Organisatie, vergoedt deze laatste dergelijke kosten op voorwaarde dat zij zich daartoe tevoren bereid heeft verklaard. In ieder geval draagt de Organisatie de kosten van aanvullende metingen of monsternemingen, verricht op verzoek van inspecteurs van de Organisatie.

Artikel 16

Suriname draagt er zorg voor dat de Organisatie en haar ambtenaren bij de uitvoering van deze Overeenkomst op dezelfde wijze als de onderdanen van het Koninkrijk der Nederlanden worden beschermd tegen wettelijke aansprakelijkheid voor nucleaire schade, met inbegrip van enige vorm van verzekering of andere financiële zekerheid zoals in zijn wetten of voorschriften mocht zijn bepaald.

Artikel 17

Elke eis tot schadevergoeding van het Koninkrijk der Nederlanden jegens de Organisatie of van de Organisatie jegens het Koninkrijk der Nederlanden wegens enige schade die voortvloeit uit de uitvoering van waarborgen krachtens deze Overeenkomst, met uitzondering van schade die voortvloeit uit een kernongeval, wordt volgens het internationale recht afgewikkeld.

Artikel 18

Indien de Raad op grond van een rapport van de Directeur-Generaal besluit dat handelend optreden door Suriname absoluut noodzakelijk en dringend is ten einde vast te stellen of kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, niet wordt aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, kan de Raad een beroep doen op het Koninkrijk der Nederlanden om onverwijld de nodige stappen te doen, zulks ongeacht het feit of ter zake een procedure tot bijlegging van een geschil, als bedoeld in artikel 22, ahangig is gemaakt.

Artikel 19

Indien de Raad, na bestudering van de desbetreffende gegevens welke hem door de Directeur-Generaal zijn voorgelegd, concludeert dat de Organisatie niet in staat is om na te gaan of geen kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onworpen, is aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, kan hij de rapporten, bedoeld in Artikel XII, C, van het Statuut van de Organisatie (hierna te noemen „het Statuut”) opstellen en, in voorkomend geval, de overige maatregelen bedoeld in genoemd lid C treffen. Hierbij houdt de Raad rekening met de mate van zekerheid die uit de toegepaste waarborgen kan worden afgeleid en biedt het Koninkrijk der Nederlanden elke gelegenheid om hem de nodige verdere zekerheid te verschaffen.

Artikel 20

Op verzoek van een van beiden plegen het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie overleg over elk vraagstuk voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 21

Het Koninkrijk der Nederlanden is gerechtigd te verlangen dat elk vraagstuk voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst door de Raad wordt behandeld. De Raad nodigt het Koninkrijk der Nederlanden uit aan de behandeling van dergelijke vraagstukken door de Raad deel te nemen.

Artikel 22

Elk geschil voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst, met uitzondering van een geschil over een bevinding van de Raad krachtens artikel 19 of een door de Raad verrichte handeling naar aanleiding van een dergelijke bevinding, dat niet door onderhandeling of enige door het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie overeengekomen procedure is geregeld, wordt op verzoek van een der beide partijen voorgelegd aan een als volgt samengesteld scheidsgerecht: Het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie wijzen elk een arbiter aan en de aldus aangewezen twee arbiters kiezen gezamenlijk een derde, die het scheidsgerecht voorzit. Indien binnen een termijn van dertig dagen na indiening van het verzoek om arbitrage het Koninkrijk der Nederlanden of de Organisatie geen arbiter heeft aangewezen, kan het Koninkrijk der Nederlanden of de Organisatie de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken een arbiter te benoemen. Dezelfde procedure wordt gevolgd indien binnen dertig dagen na aanwijzing of benoeming van de tweede arbiter de derde nog niet is gekozen. De meerderheid van de leden van het scheidsgerecht

vormt het quorum en alle beslissingen vereisen de instemming van ten minste twee arbiters. De arbitrageprocedure wordt door het scheidsgerecht vastgesteld. De beslissingen van het scheidsgerecht zijn bindend voor het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie.

Artikel 23

- (a) Het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie plegen op verzoek van een van beide partijen overleg over wijzigingen in deze Overeenkomst.
- (b) Alle wijzigingen behoeven de instemming van het Koninkrijk der Nederlanden en de Organisatie.
- (c) Wijzigingen in deze Overeenkomst treden in werking op dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de inwerkingtreding van de Overeenkomst zelf.
- (d) De Directeur-Generaal stelt alle Staten die lid zijn van de Organisatie onverwijld op de hoogte van elke wijziging in de Overeenkomst.

Artikel 24

Deze Overeenkomst treedt in werking op de dag waarop de Organisatie van het Koninkrijk der Nederlanden een schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen dat aan de constitutionele vereisten voor de inwerkingtreding in het Koninkrijk der Nederlanden is voldaan. De Directeur-Generaal stelt alle Staten die lid zijn van de Organisatie onverwijld op de hoogte van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

Artikel 25

Deze Overeenkomst blijft van kracht zolang het Koninkrijk der Nederlanden voor Suriname partij is bij het Non-proliferatie Verdrag of bij Aanvullend Protocol I bij het Verdrag van Tlatelolco of bij beide.

DEEL II

Artikel 26

Dit deel van de Overeenkomst heeft tot doel de uitwerking te geven van de procedures die bij de uitvoering van de in Deel I opgenomen bepalingen betreffende de waarborgen dienen te worden toegepast.

Artikel 27

Het doel van de in deze Overeenkomst vermelde procedures bij de toepassing van waarborgen is het tijdig ontdekken van de aanwending van noemenswaardige hoeveelheden kernmateriaal voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen dan wel voor onbekende doeleinden in plaats van voor vreedzame

nucleaire activiteiten, alsmede de afschrikking van pogingen daar-
toe door het risico van vroegtijdige ontdekking.

Artikel 28

Voor het bereiken van het in artikel 27 geformuleerde doel wordt
als voornaamste waarborgmaatregel gebruik gemaakt van materiaal-
boekhouding met als belangrijkste aanvullende maatregelen inslui-
ting en toezicht.

Artikel 29

De technische conclusie van de verificatiewerkzaamheden van de
Organisatie krijgt de vorm van een verklaring waarin voor elk mate-
riaalbalansgebied voor een bepaalde periode de hoeveelheid niet-ver-
antwoord materiaal wordt vermeld, alsmede de grenzen van de nauw-
keurigheid van de opgegeven hoeveelheden.

Artikel 30

Krachtens artikel 7 maakt de Organisatie bij de toepassing van
haar verificatiewerkzaamheden volledig gebruik van het systeem
van Suriname voor de boekhouding van en de controle op alle kern-
materiaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is on-
derworpen en vermijdt zij onnodige overlapping van de activiteiten
inzake boekhouding en controle van Suriname.

Artikel 31

Het systeem van Suriname voor de boekhouding van en de con-
trole op alle kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze
Overeenkomst is onderworpen, wordt gebaseerd op een structuur
van materiaalbalansgebieden en dient te voorzien, zoals passend en
nader aangegeven in de aanvullende regelingen, in het instellen van
maatregelen zoals:

- (a) een meetsysteem voor de bepaling van de ontvangen, ge-
produceerde, verzonden, verloren of anderszins van de in-
ventaris afgevoerde hoeveelheden kernmateriaal, alsmede
van de hoeveelheden op de inventaris;
- (b) de beoordeling van de precisie en de nauwkeurigheid van de
metingen en raming van de meetafwijkingen;
- (c) procedures voor het vaststellen, bestuderen en beoordelen
van verschillen in metingen van respectievelijk verzender
en ontvanger;
- (d) procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris;
- (e) procedures voor de beoordeling van de cumulatie van niet-
bepaalde inventaris en niet-bepaalde verliezen;
- (f) een boekings- en rapportagesysteem waaruit voor ieder mate-
riaalbalansgebied de inventaris van kernmateriaal blijkt en

de wijzigingen in die inventaris met inbegrip van materiaal dat in het betrokken gebied werd gebracht, respectievelijk dit heeft verlaten;

- (g) voorzieningen ter verzekering van een juiste uitvoering van de boekhoudkundige procedures en -maatregelen;
- (h) procedures voor het opstellen van rapporten voor de Organisatie overeenkomstig de artikelen 58 tot en met 68.

Artikel 32

De waarborgen krachtens deze Overeenkomst zijn niet van toepassing op materiaal in ertswinning of -verwerking.

Artikel 33

- (a) Indien enig uranium- of thoriumhoudend materiaal dat het stadium van de splijtstofcyclus als beschreven onder (c) nog niet heeft bereikt, direct of indirect wordt uitgevoerd naar een niet-kernwapenstaat, stelt Suriname de Organisatie van de hoeveelheid, samenstelling en bestemming van dit materiaal op de hoogte, tenzij het voor specifiek niet-nucleaire doeleinden wordt uitgevoerd.
- (b) Indien enig uranium- of thoriumhoudend materiaal dat het stadium van de splijtstofcyclus als beschreven onder (c) nog niet heeft bereikt, wordt ingevoerd, stelt Suriname de Organisatie van de hoeveelheid en samenstelling van dit materiaal op de hoogte, tenzij het voor specifiek niet-nucleaire doeleinden wordt ingevoerd.
- (c) Indien enig kernmateriaal van een samenstelling en zuiverheidsgraad die het geschikt maken voor de vervaardiging van brandstof of voor isotopenverrijking, de fabriek of het processtadium waarin het is geproduceerd, verlaat, of indien dergelijk kernmateriaal of enig ander kernmateriaal dat in een later stadium van de splijtstofcyclus is geproduceerd, in Suriname wordt ingevoerd, dan is dergelijk materiaal aan de andere in deze Overeenkomst vermelde procedures voor de toepassing van waarborgen onderworpen.

Artikel 34

- (a) Waarborgen op kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, worden beëindigd onder de in artikel 11 vermelde voorwaarden. Wanneer aan de in dat artikel gestelde voorwaarden niet is voldaan, maar Suriname meent dat het terugwinnen van kernmateriaal dat aan waarborgen is onderworpen, uit restmateriaal vooralsnog onuitvoerbaar of onwenselijk is, plegen Suriname en

de Organisatie overleg over de in dat geval toe te passen geëigende waarborgen.

- (b) Waarborgen op kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, worden onder de in artikel 13 vermelde voorwaarden beëindigd, indien de Organisatie en Suriname beide van oordeel zijn, dat dergelijk kernmateriaal praktisch niet teruggewonnen kan worden.

Artikel 35

Op verzoek van Suriname stelt de Organisatie de volgende kernmaterialen vrij van waarborgen krachtens deze Overeenkomst:

- (a) bijzondere splijtstoffen, wanneer deze in de orde van grootte van een gram of minder aangewend worden als sensor in instrumenten;
- (b) kernmateriaal, indien het wordt aangewend voor niet-nucleaire activiteiten overeenkomstig artikel 13, indien dergelijk materiaal kan worden teruggewonnen;
- (c) plutonium dat meer dan 80% plutonium-238 bevat.

Artikel 36

Op verzoek van Suriname stelt de Organisatie kernmateriaal dat anders aan de waarborgen krachtens deze Overeenkomst zou zijn onderworpen, van deze waarborgen vrij, mits de totale hoeveelheid kernmateriaal dat in Suriname volgens dit artikel wordt vrijgesteld, nooit meer bedraagt dan:

- (a) in totaal één kilogram bijzondere splijtstoffen die kunnen bestaan uit één of meer van de volgende materialen:
- (i) plutonium;
 - (ii) uranium met een verrijkingsgraad van 0,2 (20%) en meer, waarbij voor de berekening het gewicht met de verrijkingsgraad wordt vermenigvuldigd;
 - (iii) uranium met een verrijkingsgraad van minder dan 0,2 (20%), maar meer dan die van natuurlijk uranium, waarbij voor de berekening het gewicht met vijfmaal het kwadraat van de verrijkingsgraad wordt vermenigvuldigd;
- (b) in totaal tien metrieke ton natuurlijk uranium en verarmd uranium met een verrijkingsgraad van meer dan 0,005 (0,5%);
- (c) twintig metrieke ton verarmd uranium met een verrijkingsgraad van 0,005 (0,5%) of minder;
- (d) twintig metrieke ton thorium;
- of grotere hoeveelheden welke door de Raad voor een uniforme toepassing nader kunnen worden vastgesteld.

Artikel 37

Indien vrijgesteld kernmateriaal te zamen met kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, moet worden verwerkt of opgeslagen, worden voorzieningen getroffen voor het opnieuw toepassen van deze waarborgen hierop.

Artikel 38

Suriname en de Organisatie stellen Aanvullende Regelingen op, die op zodanige gedetailleerde wijze omschrijven hoe de in deze Overeenkomst neergelegde procedures moeten worden toegepast, als nodig is om de Organisatie in staat te stellen haar taken krachtens deze Overeenkomst op doeltreffende en doelmatige wijze te verrichten. De Aanvullende Regelingen kunnen in onderlinge overeenstemming tussen de Organisatie en Suriname worden uitgebreid of gewijzigd zonder wijziging van deze Overeenkomst.

Artikel 39

De Aanvullende Regelingen worden gelijktijdig met, of zo spoedig mogelijk na, de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van kracht. Suriname en de Organisatie doen al het mogelijke om te bewerkstelligen dat deze Regelingen negentig dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van kracht worden; deze termijn kan alleen in onderlinge overeenstemming tussen Suriname en de Organisatie worden verlengd. Suriname verstrekt de Organisatie onverwijld de gegevens die vereist zijn voor het completeren van de Aanvullende Regelingen. Vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst heeft de Organisatie het recht de daarin vastgelegde procedures voor kernmateriaal dat is opgenomen in de in artikel 40 bedoelde inventaris, ten uitvoer te leggen, ook indien de Aanvullende Regelingen nog niet van kracht zijn geworden.

Artikel 40

Op basis van het in artikel 61 bedoelde aanvangsrapport stelt de Organisatie een totaalinventaris op van alle kernmaterialen in Suriname die aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst onderworpen zijn, ongeacht de herkomst van dit materiaal, en houdt deze inventaris bij op basis van latere rapporten en van de resultaten van haar eigen verificatiewerkzaamheden. Afschriften van de inventaris worden met nader overeen te komen tussenpozen ter beschikking van Suriname gesteld.

Artikel 41

Krachtens artikel 8 worden bij de bespreking van de Aanvullende Regelingen constructiegegevens van bestaande installaties aan de Organisatie verstrekt. De termijnen voor de verstrekking van con-

structiegegevens van nieuwe installaties worden vastgesteld in de Aanvullende Regelingen en deze gegevens worden zo spoedig mogelijk verstrekt, voordat kernmateriaal in een nieuwe installatie wordt gebracht.

Artikel 42

De constructiegegevens die aan de Organisatie dienen te worden verstrekt, omvatten voor elke installatie, voor zover toepasselijk:

- (a) de aanduiding van de installatie, met vermelding van de algemene aard, doel, de nominale capaciteit en de geografische ligging van de installatie, alsmede de naam en het adres die moeten worden gebruikt voor normale zakelijke doeleinden;
- (b) een beschrijving van de algemene opzet van de installatie met zo mogelijk vermelding van de vorm, plaats en stroom van kernmateriaal en van het globale ontwerp van belangrijke onderdelen van de uitrusting waarin kernmateriaal wordt gebruikt, geproduceerd of verwerkt;
- (c) een beschrijving van die aspecten van de installatie die betrekking hebben op de materiaalboekhouding, de insluiting en het toezicht;
- (d) een beschrijving van de bestaande en voorgestelde procedures in de installatie voor de boekhouding van en de controle op het kernmateriaal, met in het bijzonder vermelding van de materiaalbalansgebieden zoals deze door de exploitant zijn vastgesteld, metingen van de materiaalstroom en procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris.

Artikel 43

Voor elke installatie worden ook andere gegevens die van belang zijn voor de toepassing van de waarborgen aan de Organisatie verstrekt, met name inzake de organisatorische verantwoordelijkheid voor de boekhouding van en de controle op kernmateriaal.

Suriname verstrekt de Organisatie aanvullende gegevens betreffende de gezondheids- en veiligheidsprocedures die de Organisatie in acht dient te nemen en waaraan haar inspecteurs zich in de installaties dienen te houden.

Artikel 44

De Organisatie ontvangt ter bestudering constructiegegevens met betrekking tot een wijziging die van belang is in verband met de waarborgen, en wordt op de hoogte gesteld van elke wijziging in de gegevens die haar krachtens artikel 43 zijn verstrekt, en wel een zodanige tijd van tevoren dat de procedures voor de toepassing van de waarborgen indien nodig kunnen worden aangepast.

Artikel 45

De constructiegegevens die aan de Organisatie zijn verstrekt, worden voor de volgende doeleinden gebruikt:

- (a) vaststelling van die kenmerken van installaties en kernmateriaal die van belang zijn voor de toepassing van waarborgen op kernmateriaal, zulks op voldoende gedetailleerde wijze om verificatie te vergemakkelijken;
- (b) bepaling van materiaalbalansgebieden die voor de boekhouding van de Organisatie moeten worden gebruikt en het kiezen van die strategische punten die hoofdmeetpunten vormen en die worden gebruikt bij de bepaling van de stroom en de inventaris van kernmateriaal; bij de bepaling van dergelijke materiaalbalansgebieden hanteert de Organisatie onder andere de volgende criteria:
 - (i) de omvang van het materiaalbalansgebied dient in verband te staan met de nauwkeurigheid waarmee de materiaalbalans kan worden opgemaakt;
 - (ii) bij de bepaling van het materiaalbalansgebied dienen alle mogelijkheden te worden benut om insluiting en toezicht te gebruiken ten einde bij te dragen tot de volledigheid van de metingen van de materiaalstroom en zodoende de toepassing van de waarborgen te vereenvoudigen en de metingen te concentreren op hoofdmeetpunten;
 - (iii) een aantal materiaalbalansgebieden in gebruik in een installatie of op verschillende terreinen kan worden gecombineerd in een materiaalbalansgebied dat voor de boekhouding van de Organisatie moet worden gebruikt, wanneer de Organisatie bepaalt dat zulks voldoet aan haar verificatie-eisen; en
 - (iv) een speciaal materiaalbalansgebied kan op verzoek van Suriname worden ingesteld rond een processtadium dat commercieel gevoelige gegevens bevat;
- (c) vaststelling van het nominale tijdschema en de procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris van kernmateriaal voor de boekhouding van de Organisatie;
- (d) vaststelling van de vereisten voor de boeken en de rapporten en van de procedures voor de beoordeling van de boeken;
- (e) vaststelling van de vereisten en procedures voor de verificatie van de hoeveelheid en de plaats van kernmateriaal;
- (f) keuze van de passende combinaties van methodes en technieken voor insluiting en toezicht en de strategische punten waar deze moeten worden toegepast.

De resultaten van de bestudering van de constructiegegevens worden in de Aanvullende Regelingen opgenomen.

Artikel 46

Met het oog op wijziging van de werkzaamheden die krachtens artikel 45 door de Organisatie worden uitgevoerd, worden constructiegegevens opnieuw in studie genomen in het licht van wijzigingen in de bedrijfsomstandigheden, van technologische ontwikkelingen op het gebied van waarborgen of van ervaring opgedaan bij de toepassing van verificatieprocedures.

Artikel 47

In samenwerking met Suriname kan de Organisatie inspecteurs zenden naar installaties ter verificatie van de constructiegegevens die aan de Organisatie krachtens de artikelen 41 tot en met 44 voor de in artikel 45 vermelde doeleinden zijn verstrekt.

Artikel 48

Wanneer kernmateriaal regelmatig buiten installaties wordt gebruikt, ontvangt de Organisatie in voorkomend geval de volgende gegevens:

- (a) een algemene beschrijving van het gebruik van het kernmateriaal, de plaats waar het zich bevindt, en naam en adres van de gebruiker die voor normale zakelijke doeleinden worden gebezigd;
- (b) een algemene beschrijving van de bestaande en voorgestelde procedures voor boekhouding van en controle op het kernmateriaal, met inbegrip van de organisatorische verantwoordelijkheid voor de boekhouding van en controle op kernmateriaal.

De Organisatie wordt te rechter tijd op de hoogte gesteld van elke wijziging in de gegevens die haar krachtens dit artikel zijn verstrekt.

Artikel 49

De gegevens die aan de Organisatie op grond van artikel 48 zijn verstrekt, kunnen, voor zover van belang, worden gebruikt voor de in artikel 45, onder (b) tot en met (f), vermelde doeleinden.

Artikel 50

Bij de vaststelling van het systeem voor de boekhouding van kernmateriaal draagt Suriname er zorg voor dat boeken worden bijgehouden voor elk materiaalbalansgebied. De bij te houden boeken worden beschreven in de Aanvullende Regelingen.

Artikel 51

Suriname treft de nodige maatregelen om bestudering van de boeken door inspecteurs van de Organisatie te vergemakkelijken, vooral indien deze niet in het Engels, Frans, Russisch of Spaans zijn gesteld.

Artikel 52

De boeken worden ten minste vijf jaar bewaard.

Artikel 53

De boeken bestaan, voor zover toepasselijk, uit:

- (a) boekhoudkundige bescheiden over al het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen;
- (b) werkstaten van de installaties waarin dergelijk kernmateriaal aanwezig is.

Artikel 54

Het meetsysteem dat de grondslag vormt voor de boeken aan de hand waarvan de rapporten worden opgesteld, dient te beantwoorden aan de nieuwste internationale normen of hieraan kwalitatief gelijkwaardig te zijn.

Artikel 55

In de boekhoudkundige bescheiden wordt voor elk materiaalbalansgebied het volgende vermeld:

- (a) alle wijzigingen in de inventaris, zodat de boekhoudkundige inventaris te allen tijde kan worden bepaald;
- (b) alle meetresultaten aan de hand waarvan de feitelijke inventaris wordt vastgesteld;
- (c) alle aanpassingen en correcties die zijn aangebracht met betrekking tot inventariswijzigingen, boekhoudkundige en feitelijke inventarissen.

Artikel 56

Ten aanzien van alle inventariswijzigingen en feitelijke inventarissen bevatten de boeken voor elke partij kernmateriaal de volgende gegevens: de aanduiding van het materiaal, de gegevens betreffende de partij en de basisgegevens. De boeken vermelden voor elke partij kernmateriaal de gegevens betreffende uranium, thorium en plutonium afzonderlijk. Ten aanzien van elke inventariswijziging wordt het tijdstip vermeld van de wijziging, alsmede, in voorkomend geval, het materiaalbalansgebied waaruit het materiaal wordt afgevoerd, of het materiaalbalansgebied waar het materiaal wordt bijgeschreven of de ontvanger.

Artikel 57

In de werkstaten wordt, in voorkomend geval, voor elk materiaalbalansgebied het volgende vermeld:

- (a) de bedrijfsgegevens die worden gebruikt om wijzigingen in de hoeveelheid en samenstelling van kernmateriaal te bepalen;
- (b) de gegevens, verkregen bij het ijken van tanks en instrumenten en bij monsterneming en analyses, de procedures voor de kwaliteitscontrole van metingen en de daaruit afgeleide ramingen voor toevallige en systematische fouten;
- (c) een beschrijving van de volgorde van de werkzaamheden voor het treffen van voorbereidingen voor het en opmaken van een feitelijke inventaris ten einde te verzekeren dat dit op juiste en volledige wijze geschiedt;
- (d) een beschrijving van de stappen die worden ondernomen om de oorzaak en de omvang van elk toevallig of niet gemeten verlies na te gaan.

Artikel 58

Suriname legt de Organisatie de in de artikelen 59 tot en met 68 nader omschreven rapporten voor over kernmateriaal dat aan de waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen.

Artikel 59

De rapporten worden opgesteld in het Engels, Frans, Russisch of Spaans, tenzij in de Aanvullende Regelingen anders is bepaald.

Artikel 60

De rapporten zijn gebaseerd op de boeken die worden bijgehouden overeenkomstig de artikelen 50 tot en met 57 en bestaan in voorkomend geval uit boekhoudrapporten en bijzondere rapporten.

Artikel 61

De Organisatie ontvangt een aanvangsrapport inzake al het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen. Het aanvangsrapport wordt binnen dertig dagen na de laatste dag van de maand waarin deze Overeenkomst van kracht wordt, door Suriname aan de Organisatie verzonden en geeft de situatie op de laatste dag van die maand weer.

Artikel 62

Suriname verstrekt de Organisatie voor elk materiaalbalansgebied de volgende boekhoudrapporten:

- (a) rapporten over inventariswijzigingen waaruit alle wijzigingen in de inventaris van kernmateriaal blijkt. De rapporten wor-

den zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen dertig dagen na het einde van de maand waarin de inventariswijzigingen zijn opgetreden of zijn vastgesteld, verzonden;

- (b) rapporten over de materiaalbalans, waaruit de materiaalbalans blijkt die is gebaseerd op een feitelijke inventaris van kernmateriaal dat daadwerkelijk in het materiaalbalansgebied aanwezig is. De rapporten worden zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen dertig dagen nadat de feitelijke inventaris werd opgemaakt, verzonden.

De rapporten zijn gebaseerd op gegevens die op het tijdstip van de rapportage beschikbaar zijn en kunnen zo nodig later worden gecorrigeerd.

Artikel 63

In de rapporten over inventariswijzigingen worden de aanduiding en de gegevens betreffende de partij voor elke partij kernmateriaal vermeld, alsmede het tijdstip van de inventariswijziging en, in voorkomend geval, het materiaalbalansgebied waaruit het materiaal wordt afgevoerd en het materiaalbalansgebied waar het materiaal wordt bijgeschreven, of de ontvanger. Deze rapporten gaan vergezeld van beknopte nota's,

- (a) waarin de redenen van de inventariswijzigingen worden uiteengezet aan de hand van de bedrijfsgegevens als vervat in de in artikel 57, onder (a), bedoelde werkstaten;
- (b) waarin, zoals nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen, het voorgenomen bedrijfsprogramma, met name het opmaken van de feitelijke inventaris, wordt beschreven.

Artikel 64

Suriname rapporteert elke inventariswijziging, aanpassing en correctie hetzij periodiek in de vorm van een geconsolideerde lijst, hetzij afzonderlijk. Inventariswijzigingen worden in partijen uitgedrukt gerapporteerd. Zoals nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen kunnen kleine wijzigingen in de inventaris van kernmateriaal, zoals de overbrenging van analysemonsters, in één partij worden samengevoegd, en als één inventariswijziging worden gerapporteerd.

Artikel 65

De Organisatie verstrekt Suriname halfjaarlijkse verklaringen over de boekhoudkundige inventaris van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, met betrekking tot ieder materiaalbalansgebied en op basis van de rapporten over inventariswijzigingen betreffende de periode die voor elk van deze verklaringen geldt.

Artikel 66

Tenzij door Suriname en de Organisatie anders wordt overeengekomen, bevatten de rapporten over de materiaalbalans de volgende gegevens:

- (a) feitelijke aanvangsinventaris;
- (b) inventariswijzigingen (eerst ingebrachte, dan afgevoerde hoeveelheden);
- (c) boekhoudkundige slotinventaris;
- (d) verschillen tussen verzender en ontvanger;
- (e) aangepaste boekhoudkundige slotinventaris;
- (f) feitelijke slotinventaris;
- (g) niet-verantwoord materiaal.

Een verklaring inzake de feitelijke inventaris, waarin alle partijen afzonderlijk zijn opgenomen en voor elke partij de aanduiding van het materiaal en de gegevens betreffende de partij zijn vermeld, wordt aan elk rapport over de materiaalbalans toegevoegd.

Artikel 67

Suriname stelt onverwijld bijzondere rapporten op:

- (a) indien ten gevolge van enig ongebruikelijk voorval of ongebruikelijke omstandigheden bij Suriname het vermoeden rijst dat er een verlies van kernmateriaal plaats heeft gevonden of heeft kunnen vinden, in hoeveelheden die de voor dit doel in de Aanvullende Regelingen nader omschreven limieten overschrijden; of
- (b) indien de insluiting onverwacht zodanig is gewijzigd ten opzichte van die welke in de Aanvullende Regelingen nader is omschreven, dat ongemachtigd wegnemen van kernmateriaal mogelijk is geworden.

Artikel 68

Indien de Organisatie zulks verzoekt, geeft Suriname, voor zover van belang in verband met de waarborgen, aanvullingen of toelichtingen op elk rapport.

Artikel 69

De Organisatie heeft het recht inspecties uit te voeren zoals bepaald in de artikelen 70 tot en met 81.

Artikel 70

De Organisatie kan inspecties ad hoc uitvoeren ten einde:

- (a) de gegevens vervat in het aanvangsrapport betreffende het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, te verifiëren;

- (b) wijzigingen in de situatie, die zijn opgetreden sedert de datum van het aanvangsrapport vast te stellen en te verifiëren; en
- (c) overeenkomstig de artikelen 92 en 95 de hoeveelheid en de samenstelling van kernmateriaal vast te stellen en zo mogelijk te verifiëren alvorens het wordt uitgevoerd uit of zodra het wordt ingevoerd in Suriname.

Artikel 71

De Organisatie kan routine-inspecties uitvoeren ten einde:

- (a) te verifiëren of de rapporten overeenstemmen met de boeken;
- (b) de plaats, aard, hoeveelheid en samenstelling van alle kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, te verifiëren; en
- (c) gegevens over de mogelijke oorzaken voor het bestaan van niet-verantwoord materiaal, verschillen tussen verzender en ontvanger, alsmede onzekerheden in de boekhoudkundige inventaris te verifiëren.

Artikel 72

Met inachtneming van de in artikel 76 vermelde procedures kan de Organisatie bijzondere inspecties uitvoeren:

- (a) ten einde de gegevens vervat in bijzondere rapporten te verifiëren;
- (b) of, indien de Organisatie van mening is dat de door Suriname verstrekte gegevens, met inbegrip van toelichtingen door Suriname, alsmede van gegevens die bij routine-inspecties zijn verkregen, voor haar niet afdoende zijn om haar taken krachtens deze Overeenkomst te vervullen.

Een inspectie wordt geacht een bijzondere inspectie te zijn, wanneer het gaat om een aanvullende inspectie naast de routine-inspecties bedoeld in de artikelen 77 tot en met 81 en/of wanneer deze de toegang tot gegevens of plaatsen met zich medebrengt naast de toegang bedoeld in artikel 75 voor inspecties ad hoc en routine-inspecties.

Artikel 73

Voor de in de artikelen 70 tot en met 72 vermelde doeleinden kan de Organisatie:

- (a) de boeken die worden bijgehouden krachtens de artikelen 50 tot en met 57, onderzoeken;
- (b) onafhankelijke metingen verrichten van alle kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen;

- (c) de werking en de ijking van instrumenten en andere meet- en controleapparatuur verifiëren;
- (d) toezichts- en insluitingsmaatregelen toepassen en gebruiken;
- (e) andere objectieve methoden waarvan de technische uitvoerbaarheid is gebleken, toepassen.

Artikel 74

In het kader van artikel 73 wordt de Organisatie in staat gesteld:

- (a) waar te nemen dat monsters op hoofdmeetpunten voor de boekhouding van de materiaalbalans worden genomen overeenkomstig zodanige procedures dat representatieve monsters worden verkregen, de behandeling en analyse van de monsters waar te nemen en duplicaten van dergelijke monsters te verkrijgen;
- (b) waar te nemen dat de metingen van kernmateriaal op hoofdmeetpunten voor de boekhouding van de materiaalbalans representatief zijn, en toe te zien op de ijking van de betrokken instrumenten en uitrusting;
- (c) regelingen te treffen met Suriname, dat, indien noodzakelijk:
 - (i) aanvullende metingen worden verricht en aanvullende monsters worden genomen ten behoeve van de Organisatie;
 - (ii) de standaardanalysemonsters van de Organisatie worden geanalyseerd;
 - (iii) passende absolute standaarden worden gebruikt bij de ijking van instrumenten en andere uitrusting; en
 - (iv) andere ijkingen plaatsvinden;
- (d) het gebruik van haar eigen uitrusting voor onafhankelijke metingen en toezicht te regelen en, indien overeengekomen en nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen, het installeren van dergelijke uitrusting te regelen;
- (e) haar zegels en andere identificatie- en verklikapparatuur bij insluitingen aan te brengen, indien overeengekomen en in de Aanvullende Regelingen nader aangegeven;
- (f) regelingen te treffen met Suriname voor de verzending van monsters, genomen ten behoeve van de Organisatie.

Artikel 75

- (a) Voor de in artikel 70 onder (a) en (b) vermelde doeleinden en tot het tijdstip waarop de strategische punten in de Aanvullende Regelingen nader zijn aangegeven, hebben inspecteurs van de Organisatie toegang tot elke plaats waar volgens het aanvangsrapport of volgens enige inspectie die in verband daarmee is uitgevoerd, kernmateriaal aanwezig is.

- (b) Voor de in artikel 70 onder (c) vermelde doeleinden hebben de inspecteurs toegang tot alle plaatsen waarvan de Organisatie overeenkomstig de artikelen 91, onder (d) (iii), of 94, onder (d) (iii), in kennis is gesteld.
- (c) Voor de in artikel 71 vermelde doeleinden hebben de inspecteurs alleen toegang tot de in de Aanvullende Regelingen nader aangegeven strategische punten en tot de krachtens de artikelen 50 tot en met 57 bijgehouden boeken.
- (d) Mocht Suriname concluderen dat ingevolge bijzondere omstandigheden de toegang door de Organisatie verder moet worden beperkt, dan treffen Suriname en de Organisatie onverwijld regelingen ten einde de Organisatie in staat te stellen zich van haar verantwoordelijkheden voor de toepassing van waarborgen in het licht van deze beperkingen te kwijten. De Directeur-Generaal rapporteert al deze regelingen aan de Raad.

Artikel 76

In omstandigheden die kunnen leiden tot bijzondere inspecties voor de in artikel 72 omschreven doeleinden, plegen Suriname en de Organisatie onmiddellijk overleg. Als resultaat van dit overleg kan de Organisatie:

- (a) naast de routine-inspecties bedoeld in de artikelen 77 tot en met 81 andere inspecties uitvoeren;
- (b) met instemming van Suriname toegang krijgen tot andere gegevens of plaatsen dan die vermeld in artikel 75. Elk geschil hierover wordt geregeld overeenkomstig de artikelen 21 en 22; indien handelend optreden door Suriname absoluut noodzakelijk en dringend is, is artikel 18 van toepassing.

Artikel 77

De Organisatie beperkt het aantal, de intensiteit en de duur van routine-inspecties, onder inachtneming van een zo goed mogelijk tijdschema, tot het minimum dat verenigbaar is met een doeltreffende toepassing van de in deze Overeenkomst bedoelde procedures betreffende waarborgen, en maakt een optimaal en zo economisch mogelijk gebruik van de haar ter beschikking staande inspectiemogelijkheden.

Artikel 78

De Organisatie kan een routine-inspectie per jaar uitvoeren bij installaties en materiaalbalansgebieden buiten installaties, waarvan de inhoud of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, welke maar de grootste is, vijf kilogram effectief niet te boven gaat.

Artikel 79

Aantal, intensiteit, duur, tijdschema en wijze van routine-inspecties bij installaties met een inhoud of een jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal die vijf kilogram effectief te boven gaat, worden bepaald ervan uitgaande dat in het maximale of uiterste geval de inspectie niet intensiever is dan noodzakelijk en voldoende om de continuïteit van de kennis inzake de stroom en inventaris van kernmateriaal te handhaven, en waarbij het maximum aan routine-inspecties bij dergelijke installaties als volgt wordt bepaald:

- (a) voor reactoren en verzegelde opslaginstallaties wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar bepaald door voor elke zodanige installatie één zesde manjaar inspectie toe te staan;
- (b) voor andere installaties dan reactoren of verzegelde opslaginstallaties met plutonium of tot meer dan 5% verrijkt uranium wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar voor elke installatie bepaald door $30 \times \sqrt{E}$ mandagen inspectie per jaar toe te staan, waarbij E de inventaris of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, afhankelijk van welke de grootste is, uitgedrukt in kilogrammen effectief, is. Het voor elke zodanige installatie vastgestelde maximum bedraagt echter niet minder dan 1,5 manjaar inspectie;
- (c) voor installaties die niet onder (a) of (b) vallen, wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar voor elke zodanige installatie bepaald door een derde manjaar inspectie, vermeerderd met $0,4 \times E$ mandagen inspectie per jaar, waarbij E de inventaris of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, afhankelijk van welke de grootste is, uitgedrukt in kilogrammen effectief, is.

Suriname en de Organisatie kunnen overeenkomen, de getallen voor het maximum aan inspecties als vastgelegd in dit artikel, te wijzigen indien de Raad heeft vastgesteld dat een dergelijke wijziging redelijk is.

Artikel 80

Met inachtneming van de artikelen 77 tot en met 79, houden de criteria die gehanteerd moeten worden bij de bepaling van het daadwerkelijk aantal, de intensiteit, de duur, het tijdschema en de wijze van routine-inspecties van elke installatie, het volgende in:

- (a) *de vorm van het kernmateriaal*, in het bijzonder of het los kernmateriaal betreft dan wel of het is vervat in een aantal afzonderlijke eenheden; de chemische samenstelling van het materiaal en, bij uranium, of het licht of hoog is verrijkt en de mate waarin het toegankelijk is;

- (b) *de doeltreffendheid van het systeem van Suriname voor boekhouding en controle*, daaronder begrepen de mate waarin de exploitanten van installaties functioneel onafhankelijk zijn van het systeem van Suriname voor boekhouding en controle; de mate waarin de in artikel 31 vermelde maatregelen door Suriname ten uitvoer zijn gelegd; het tempo waarin de rapporten aan de Organisatie worden toegezonden; de mate waarin deze met de zelfstandig door de Organisatie uitgevoerde verificatie overeenkomen en de hoeveelheid en de nauwkeurigheid van het niet-verantwoorde materiaal zoals dit door de Organisatie werd geverifieerd;
- (c) *de karakteristieken van de splijstofcyclus in Suriname*, in het bijzonder het aantal en type installaties met kernmateriaal dat aan waarborgen is onderworpen; die karakteristieken van dergelijke installaties die van belang zijn voor de toepassing van waarborgen, en met name de mate van insluiting; de mate waarin de constructie van dergelijke installaties de verificatie van de stroom en inventaris van het kernmateriaal vereenvoudigt en de mate waarin gegevens van verschillende materiaalbalansgebieden met elkaar kunnen worden gecorreleerd;
- (d) *internationale verwevenheid*, in het bijzonder de mate waarin kernmateriaal wordt ontvangen uit of verzonden naar andere landen (met inbegrip van andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden) voor gebruik of verwerking; alle verificatieactiviteiten in dit verband door de Organisatie en de mate waarin nucleaire activiteiten in Suriname onderling verband houden met die in andere landen (met inbegrip van andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden); en
- (e) *technische ontwikkeling op het gebied van waarborgen*, met inbegrip van de toepassing van statistische technieken en willekeurige steekproeven met het oog op de beoordeling van de stroom van kernmateriaal.

Artikel 81

Suriname en de Organisatie plegen overleg indien Suriname van mening is dat de inspecties zich overmatig richten op bepaalde installaties.

Artikel 82

De Organisatie doet Suriname tevoren als volgt mededeling van de komst van inspecteurs van de Organisatie in installaties of materiaalbalansgebieden buiten installaties:

- (a) voor inspecties ad hoc krachtens artikel 70 onder (b) ten minste 24 uur van tevoren; voor inspecties krachtens ar-

tikel 70 onder (a) alsmede de werkzaamheden bedoeld in artikel 47, ten minste een week van tevoren;

- (b) voor bijzondere inspecties krachtens artikel 72 zo spoedig mogelijk nadat Suriname en de Organisatie overeenkomstig artikel 76 overleg hebben gepleegd, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de kennisgeving van aankomst in de regel een onderdeel van dit overleg vormt; en
- (c) voor routine-inspecties krachtens artikel 71 ten minste 24 uur van tevoren bij installaties bedoeld in artikel 79 onder (b) en bij verzegelde opslaginstallaties die plutonium of tot meer dan 5% verrijkt uranium bevatten, en een week van tevoren in alle andere gevallen.

In de aankondiging van inspecties worden de namen van de inspecteurs van de Organisatie, de te bezoeken installaties en materiaalbalansgebieden buiten installaties, alsmede de periode tijdens welke deze zullen worden bezocht, aangegeven. Indien de inspecteurs van buiten Suriname moeten komen, kondigt de Organisatie van tevoren eveneens plaats en tijd aan waarop zij in Suriname aankomen.

Artikel 83

Ongeacht het bepaalde in artikel 82, kan de Organisatie als een aanvullende maatregel, zonder voorafgaande mededeling, een deel van de routine-inspecties krachtens artikel 79 volgens het beginsel van de willekeurige steekproeven uitvoeren. Bij de uitvoering van onaangekondigde inspecties houdt de Organisatie volledig rekening met alle bedrijfsprogramma's die ingevolge artikel 63 onder (b) door Suriname zijn verstrekt. Voorts houdt de Organisatie, steeds wanneer mogelijk en op basis van het bedrijfsprogramma, Suriname op gezette tijden van haar algemeen programma voor aangekondigde en onaangekondigde inspecties op de hoogte, waarbij de globale termijnen waarin inspecties zijn voorgenomen, worden aangegeven. Bij de uitvoering van elke onaangekondigde inspectie doet de Organisatie al het mogelijke om alle praktische moeilijkheden voor Suriname alsmede voor de exploitanten van de installaties tot een minimum te beperken, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de desbetreffende bepalingen van de artikelen 43 en 88. Suriname doet evenzo al het mogelijke om de taak van de inspecteurs te vergemakkelijken.

Artikel 84

Bij de aanwijzing van inspecteurs van de Organisatie worden de volgende procedures toegepast:

- (a) de Directeur-Generaal deelt Suriname schriftelijk mede de naam, hoedanigheid, nationaliteit, rang en verdere bijzonderheden die van belang kunnen zijn, van elke ambtenaar

van de Organisatie die hij voorstelt voor de aanwijzing tot inspecteur van de Organisatie voor Suriname;

- (b) Suriname deelt de Directeur-Generaal binnen dertig dagen na ontvangst van een dergelijk voorstel mede of het dit voorstel aanvaardt;
- (c) de Directeur-Generaal kan elke ambtenaar die door Suriname is aanvaard, als inspecteur voor Suriname aanwijzen en stelt Suriname van deze aanwijzing in kennis;
- (d) op een desbetreffend verzoek van Suriname dan wel op zijn eigen initiatief doet de Directeur-Generaal Suriname onmiddellijk mededeling van iedere intrekking van de aanwijzing van een ambtenaar als inspecteur voor Suriname.

Voor inspecteurs van de Organisatie die benodigd zijn voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 47, en voor inspecties ad hoc krachtens artikel 70 onder (a) en (b) wordt de aanwijzingsprocedure echter zo mogelijk binnen dertig dagen na inwerkingtreding van deze Overeenkomst voltooid. Indien een dergelijke aanwijzing binnen deze termijn onmogelijk blijkt, worden de inspecteurs die met deze werkzaamheden worden belast, op tijdelijke basis aangewezen.

Artikel 85

Suriname verleent of verlengt zo snel mogelijk de vereiste visa voor elke inspecteur aangewezen voor Suriname.

Artikel 86

De inspecteurs voeren bij de uitoefening van hun taken krachtens de artikelen 47 en 70 tot en met 74 hun werkzaamheden op zodanige wijze uit, dat belemmering of vertraging van de bouw, inbedrijfstelling of exploitatie van installaties of een aantasting van de veiligheid daarvan wordt vermeden. In het bijzonder bedienen de inspecteurs zelf geen enkele installatie noch geven zij het personeel van een installatie opdrachten daartoe. Indien inspecteurs van de Organisatie van mening zijn, dat op grond van de artikelen 73 en 74 bepaalde handelingen in een installatie door de exploitant moeten worden uitgevoerd, dienen zij een daartoe strekkend verzoek in.

Artikel 87

Indien de inspecteurs vragen om diensten die in Suriname kunnen worden verleend, met inbegrip van het gebruik van uitrusting, in verband met de uitvoering van inspecties, vergemakkelijkt Suriname het verlenen van dergelijke diensten en het gebruik van dergelijke uitrusting door de inspecteurs.

Artikel 88

Suriname heeft het recht de inspecteurs te laten vergezellen door vertegenwoordigers van Suriname, mits de inspecteurs hierbij niet worden opgehouden of anderszins belemmerd in de uitvoering van hun taken.

Artikel 89

De Organisatie stelt het Koninkrijk der Nederlanden en Suriname in kennis van:

- (a) de resultaten van haar inspecties, zulks binnen nader in de Aanvullende Regelingen aan te geven perioden; en
- (b) de conclusies die zij uit haar verificatiewerkzaamheden in Suriname heeft getrokken, met name door middel van verklaringen ten aanzien van elk materiaalbalansgebied, die worden opgesteld zo spoedig mogelijk nadat een feitelijke inventaris door de Organisatie is opgemaakt en geverifieerd en een materiaalbalans is opgemaakt.

Artikel 90

Kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is of dient te zijn onderworpen en dat internationaal wordt ingevoerd of uitgevoerd, wordt in het kader van deze Overeenkomst onder de verantwoordelijkheid van Suriname geacht te vallen, in geval van:

- (a) invoer in Suriname vanaf het tijdstip dat deze verantwoordelijkheid niet meer berust bij de Staat waaruit het materiaal wordt uitgevoerd en niet later dan het tijdstip waarop het kernmateriaal zijn bestemming heeft bereikt; en
- (b) uitvoer uit Suriname tot het tijdstip waarop de Staat waarin het materiaal wordt ingevoerd de verantwoordelijkheid overneemt en niet later dan het tijdstip waarop het kernmateriaal zijn bestemming heeft bereikt.

Het punt waarop de verantwoordelijkheid overgaat, wordt vastgelegd in overeenstemming met passende regelingen te treffen tussen de betrokken Staten. Noch Suriname, noch een ander land wordt geacht zodanige verantwoordelijkheid voor kernmateriaal te hebben uitsluitend op grond van het feit dat het kernmateriaal zich in doorvoer op of boven zijn grondgebied bevindt, of dat het wordt vervoerd op een schip dat onder zijn vlag vaart, dan wel in zijn luchtvaartuig.

Artikel 91

- (a) Suriname licht de Organisatie van tevoren in over enige voorgenomen uitvoer uit Suriname van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, indien de zending één kilogram effectief te boven gaat.

dan wel indien, binnen een periode van drie maanden, verscheidene afzonderlijke zendingen naar dezelfde Staat worden verstuurd, elk van minder dan één kilogram effectief, doch die in totaal één kilogram effectief te boven gaan.

- (b) Een dergelijke mededeling wordt aan de Organisatie gedaan na het sluiten van de contracten die leiden tot uitvoer en gewoonlijk uiterlijk twee weken voordat het kernmateriaal voor de verzending zal worden gereedgemaakt.
- (c) Suriname en de Organisatie kunnen andere procedures voor voorafgaande mededeling overeenkomen.
- (d) In de mededeling wordt het volgende vermeld:
 - (i) de aard en, zo mogelijk, de te verwachten hoeveelheid en de samenstelling van het uit te voeren kernmateriaal, alsmede het materiaalbalansgebied waaruit het afkomstig is;
 - (ii) de Staat waarvoor het kernmateriaal is bestemd;
 - (iii) de data waarop en de plaatsen waar het kernmateriaal voor verzending zal worden gereedgemaakt;
 - (iv) de vermoedelijke data van verzending en aankomst van het kernmateriaal;
 - (v) op welk punt tijdens het transport de ontvangende Staat in het kader van deze Overeenkomst de verantwoordelijkheid overneemt voor het kernmateriaal en de vermoedelijke datum waarop dit punt zal worden bereikt.

Artikel 92

De in artikel 91 bedoelde mededeling is zodanig dat de Organisatie zo nodig een inspectie ad hoc kan uitvoeren ten einde de hoeveelheid en samenstelling van het kernmateriaal te identificeren en zo mogelijk te verifiëren, alvorens het uit Suriname wordt uitgevoerd, en ten einde het kernmateriaal dat gereed is voor verzending, te verzegelen, indien de Organisatie zulks wenst of Suriname zulks verzoekt. De uitvoer van het kernmateriaal mag echter in geen opzicht worden vertraagd door enige handeling die de Organisatie ingevolge een dergelijke mededeling verricht of overweegt.

Artikel 93

Indien kernmateriaal in de ontvangende Staat niet aan waarborgen van de Organisatie zal zijn onderworpen, draagt Suriname er zorg voor dat de Organisatie binnen drie maanden na het tijdstip waarop de ontvangende Staat de verantwoordelijkheid voor het kernmateriaal uit Suriname aanvaardt, van de ontvangende Staat een bevestiging van de verzending ontvangt.

Artikel 94

- (a) Suriname licht de Organisatie in over enige te verwachten invoer van kernmateriaal in Suriname, dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst dient te worden onderworpen, indien de zending één kilogram effectief te boven gaat, dan wel indien, binnen een periode van drie maanden, verscheidene afzonderlijke zendingen uit dezelfde Staat worden ingevoerd, elk van minder dan één kilogram effectief, doch die in totaal één kilogram effectief te boven gaan.
- (b) De Organisatie wordt zo tijdig mogelijk, en in ieder geval niet later dan op het tijdstip waarop Suriname de verantwoordelijkheid voor het kernmateriaal overneemt, op de hoogte gesteld van de te verwachten aankomst van het kernmateriaal.
- (c) Suriname en de Organisatie kunnen andere procedures voor voorafgaande mededeling overeenkomen.
- (d) In de mededeling wordt het volgende vermeld:
 - (i) de aard en, zo mogelijk, de verwachte hoeveelheid en de samenstelling van het kernmateriaal;
 - (ii) op welk punt tijdens het transport Suriname in het kader van deze Overeenkomst de verantwoordelijkheid zal overnemen voor het kernmateriaal en de vermoedelijke datum waarop dit punt zal worden bereikt;
 - (iii) de te verwachten datum van aankomst, de plaats waar en de datum waarop het in de bedoeling ligt het kernmateriaal uit te pakken.

Artikel 95

De mededeling bedoeld in artikel 94 is zodanig, dat de Organisatie zo nodig een inspectie ad hoc kan uitvoeren ten einde de hoeveelheid en samenstelling van het kernmateriaal te identificeren en zo mogelijk te verifiëren op het moment waarop de zending wordt uitgepakt. Het uitpakken mag echter niet worden vertraagd door enige handeling die de Organisatie ingevolge een dergelijke mededeling onderneemt of overweegt.

Artikel 96

Suriname stelt een bijzonder rapport als bedoeld in artikel 67 op, indien Suriname op grond van enig ongebruikelijk voorval of omstandigheid, met inbegrip van het optreden van een aanzienlijke vertraging, in de mening komt te verkeren, dat er tijdens een internationale verzending verlies aan kernmateriaal is of kan zijn geweest.

Artikel 97

De bepalingen van de artikelen 90 tot en met 96 zijn op overeenkomstige wijze van toepassing op verzendingen tussen Suriname en andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden.

Artikel 98

In deze Overeenkomst hebben de volgende termen de hierbij daaraan toegekende betekenis:

- A. *Aanpassing* betekent een in boekhoudkundige bescheiden of in een rapport vermelde post die een verschil tussen verzender en ontvanger, of niet-verantwoord materiaal aangeeft.
- B. *Jaarlijks verwerkte hoeveelheid* betekent, in het kader van de artikelen 78 en 79, de hoeveelheid kernmateriaal die jaarlijks een installatie die op nominaal vermogen werkt, verlaat.
- C. *Partij* betekent een hoeveelheid kernmateriaal welke voor boekhoudkundige doeleinden bij een hoofdmeetpunt als eenheid wordt behandeld en waarvan samenstelling en hoeveelheid in één stel specificaties of metingen worden vastgelegd. Het kernmateriaal kan een losse vorm hebben of vervat zijn in een aantal afzonderlijke eenheden.
- D. *Gegevens betreffende een partij* betekent het totale gewicht van ieder element van kernmateriaal en, bij plutonium en uranium, in voorkomend geval, de samenstelling van de isotopen. De boekhoudkundige eenheden zijn:
 - (a) grammen aanwezig plutonium;
 - (b) grammen in totaal aanwezig uranium en grammen aanwezig uranium 235 vermeerderd met uranium 233 voor in deze isotopen verrijkt uranium;
 - (c) kilogrammen aanwezig thorium, natuurlijk uranium of verarmd uranium.

Voor rapportagedoeleinden worden de gewichten van de afzonderlijke componenten van de partij opgeteld, alvorens tot de naastbij gelegen eenheid af te ronden.

- E. *Boekhoudkundige inventaris* van een materiaalbalansgebied betekent de algebraïsche som van de meest recente feitelijke inventaris van het betrokken materiaalbalansgebied en van alle inventariswijzigingen die zich hebben voorgedaan sinds deze feitelijke inventaris werd opgemaakt.
- F. *Correctie* betekent een in boekhoudkundige bescheiden of in een rapport vermelde post ter rectificatie van een vastgestelde fout of ter vermelding van een verbeterde meting van

een eerder in de bescheiden of het rapport opgenomen hoeveelheid. Iedere correctie moet de post waarop zij betrekking heeft, aangeven.

G. *Kilogram effectief* betekent een speciale eenheid die wordt gebruikt bij de toepassing van waarborgen op kernmateriaal. De hoeveelheid uitgedrukt in kilogrammen effectief wordt verkregen door:

- (a) bij plutonium het gewicht in kilogrammen te nemen;
- (b) bij uranium met een verrijkingsgraad van 0,01 (1%) en meer, het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met het kwadraat van de verrijkingsgraad;
- (c) bij uranium met een verrijkingsgraad van minder dan 0,01 (1%) en meer dan 0,005 (0,5%), het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met 0,0001;
- (d) bij verarmd uranium met een verrijkingsgraad van 0,005 (0,5%) of minder en bij thorium, het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met 0,00005.

H. *Verrijkingsgraad* betekent de verhouding tussen het totale gewicht aan de isotopen uranium-233 plus uranium-235 en het totale gewicht van het betrokken uranium.

I. *Installatie* betekent:

- (a) een reactor, een kritische installatie, een omzettinginstallatie, een splijtstofabriek, een opwerkingsfabriek, een isotopenscheidingsfabriek of een afzonderlijke opslaginstallatie, of
- (b) elke plaats waar gewoonlijk kernmateriaal in hoeveelheden van meer dan één kilogram effectief wordt gebruikt.

J. *Inventariswijziging* betekent een toe- of afname, uitgedrukt in partijen, van de hoeveelheid kernmateriaal in een materiaalbalansgebied; een dergelijke wijziging doet zich voor in een van de volgende gevallen:

- (a) Toename:
 - (i) invoer;
 - (ii) interne aanvoer: uit andere materiaalbalansgebieden, uit niet aan waarborgen onderworpen (niet vreedzame) activiteiten, vanaf het punt waar de toepassing van waarborgen begint;
 - (iii) produktie van kernmateriaal: produktie van bijzondere splijtstoffen in een reactor; en
 - (iv) opheffing van vrijstelling: hernieuwde toepassing van waarborgen op kernmateriaal dat daarvan tevoren was vrijgesteld op grond van het gebruik dat van

dat materiaal werd gemaakt, dan wel op grond van de hoeveelheid daarvan;

(b) Afname:

- (i) uitvoer;
- (ii) interne verzending: naar andere materiaalbalansgebieden of naar niet aan waarborgen onderworpen (niet vreedzame) activiteiten;
- (iii) verliezen aan kernmateriaal: verliezen aan kernmateriaal door omzetting daarvan in een ander(e) element(en) of isoto(o)p(en) ten gevolge van kernreacties;
- (iv) gemeten afgeschreven materiaal: kernmateriaal waarvan de hoeveelheid is gemeten of op basis van metingen is geschat, en dat op zodanige wijze is afgevoerd, dat het niet langer bruikbaar is voor nucleair gebruik;
- (v) opgeslagen afval: kernmateriaal, gevormd bij het verwerken of bij een bedrijfsongeval, dat voorlopig niet-terugwinbaar wordt geacht maar wordt opgeslagen;
- (vi) vrijstelling: vrijstelling van de toepassing van waarborgen op kernmateriaal op grond van het gebruik dat van dat materiaal wordt gemaakt, dan wel op grond van de hoeveelheid daarvan; en
- (vii) overige verliezen: bijvoorbeeld verlies bij ongevallen (dat wil zeggen een niet-terugwinbaar en onopzettelijk verlies van kernmateriaal ten gevolge van een bedrijfsongeval) of diefstal.

K. *Hoofdmeetpunt* betekent een plaats waar kernmateriaal in zodanige vorm aanwezig is dat het kan worden gemeten ten einde de materiaalstroom of inventaris te bepalen. Onder de hoofdmeetpunten vallen derhalve, maar niet uitsluitend, het punt van ingang en van uitgang (met inbegrip van het gemeten afgeschreven materiaal) en opslagplaatsen in materiaalbalansgebieden.

L. *Manjaar inspectie* betekent, in de zin van artikel 79, 300 mandagen inspectie, waarbij een mandag overeenkomt met een dag gedurende welke één inspecteur te allen tijde toegang heeft tot een installatie gedurende in totaal niet meer dan 8 uur.

M. *Materiaalbalansgebied* betekent een gebied binnen of buiten een installatie waar:

- (a) de hoeveelheid kernmateriaal bij iedere overbrenging naar of vanuit elk materiaalbalansgebied kan worden vastgesteld; en

- (b) de feitelijke inventaris van kernmateriaal in elk materiaalbalansgebied zo nodig kan worden bepaald overeenkomstig nader omschreven procedures,
- opdat de materiaalbalans met het oog op de waarborgen van de Organisatie kan worden opgesteld.
- N. *Niet-verantwoord materiaal* betekent het verschil tussen de boekhoudkundige en de feitelijke inventaris.
- O. *Kernmateriaal* is elk basismateriaal of bijzondere splijststof zoals omschreven in artikel XX van het Statuut. De term „basismateriaal” wordt niet uitgelegd als zijnde van toepassing op ertsen of residuen van ertsen. Elk besluit van de Raad krachtens artikel XX van het Statuut, genomen na het van kracht worden van deze Overeenkomst en waardoor materialen worden toegevoegd aan die welke als basismaterialen of bijzondere splijststoffen worden beschouwd, wordt krachtens deze Overeenkomst slechts van kracht na aanvaarding door het Koninkrijk der Nederlanden.
- P. *Feitelijke inventaris* betekent de som van de – overeenkomstig nader omschreven procedures – gemeten of afgeleide ramingen van de hoeveelheden kernmateriaal in partijen, voorhanden op een gegeven tijdstip binnen een materiaalbalansgebied.
- Q. *Verskil tussen verzender en ontvanger* betekent het verschil tussen de hoeveelheid kernmateriaal in een partij als opgegeven door het verzendende materiaalbalansgebied en als gemeten bij het ontvangende materiaalbalansgebied.
- R. *Basisgegevens* betekent de gegevens welke gedurende de meting of ijking worden opgetekend of worden gebruikt voor de afleiding van empirische relaties, waardoor kernmateriaal wordt geïdentificeerd en de gegevens betreffende de partij worden verschaft. Basisgegevens kunnen bijvoorbeeld omvatten het gewicht van verbindingen, omzettingsfactoren ter bepaling van het gewicht van elementen, soortelijk gewicht, de concentratie van elementen, isotopenverhoudingen, verhouding tussen volume en manometerindicatie en de relatie tussen geproduceerd plutonium en opgewekte energie.
- S. *Strategisch punt* betekent een bij de bestudering van constructiegegevens gekozen plaats waar, onder normale omstandigheden en in combinatie met de gegevens van alle strategische punten te zamen, de gegevens, nodig en voldoende voor de toepassing van de waarborgen, worden verkregen en geveri-

fieerd; onder een strategisch punt kan elke plaats vallen waar hoofdmetingen voor de boekhouding van de materiaalbalans worden verricht en waar maatregelen in het kader van de insluiting en het toezicht worden uitgevoerd.

GEDAAN te Wenen op de vijfde dag van april 1973, in tweevoud in de Engelse taal.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

(w.g.) C. W. VAN BOETZELAER

Voor de Internationale Organisatie voor Atoomenergie:

(w.g.) CHERNILIN

Protocol I bij de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en
Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod
van kernwapens in Latijns-Amerika

Het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (hierna te noemen „de Organisatie”) zijn als volgt overeengekomen:

- I. (1) Tot het tijdstip waarop Suriname, bij vreedzame nucleaire activiteiten op zijn grondgebied of onder zijn jurisdictie of te eniger plaatse onder zijn beschikkingsmacht,
 - (a) Kernmateriaal heeft in hoeveelheden die de grenzen te boven gaan genoemd voor het betrokken materiaal in artikel 36 van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika (hierna te noemen „de Overeenkomst”), of
 - (b) Kernmateriaal heeft in een installatie zoals omschreven in de definities,
 wordt de toepassing van de bepalingen in Deel II van de Overeenkomst, met uitzondering van de artikelen 32, 33, 38, 41 en 90, opgeschort.
- (2) De krachtens artikel 33, onder (a) en (b) van de Overeenkomst te verstrekken gegevens kunnen worden samengevoegd en ingediend in een jaarverslag; indien van toepassing wordt eveneens een jaarverslag ingediend met betrekking tot de invoer en uitvoer van kernmateriaal beschreven in artikel 33, onder (c).
- (3) Ten einde een tijdige sluiting van de Aanvullende Regelingen als bedoeld in artikel 38 van de Overeenkomst mogelijk te maken, geeft Suriname de Organisatie tijdig van tevoren kennis van het feit dat het kernmateriaal voor vreedzame nucleaire activiteiten in zijn grondgebied heeft of onder zijn jurisdictie of te eniger plaatse onder zijn beschikkingsmacht, in hoeveelheden die de grenzen te boven gaan, dan wel zes maanden voordat

kernmateriaal wordt ingebracht in een installatie zoals bedoeld in paragraaf 1 hierboven, welke van beide feiten zich eerder voordoet.

II. Dit Protocol wordt ondertekend door de vertegenwoordigers van het Koninkrijk der Nederlanden en van de Organisatie en treedt in werking op dezelfde datum als de Overeenkomst.

GEDAAN te Wenen op de vijfde dag van april 1973, in tweevoud in de Engelse taal.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

(w.g.) C. W. VAN BOETZELAER

Voor de Internationale Organisatie voor Atoomenergie:

(w.g.) CHERNILIN

**Protocol II bij de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en
Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod
van kernwapens in Latijns-Amerika**

Het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (hierna te noemen „de Organisatie”),

Overwegende dat het Koninkrijk der Nederlanden met de Organisatie een Overeenkomst heeft gesloten inzake de toepassing van waarborgen met betrekking tot Suriname in verband met het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en Aanvullend Protocol I bij het Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika (hierna te noemen „de Overeenkomst met betrekking tot Suriname”);

Overwegende dat het Koninkrijk der Nederlanden zijn bekrachtiging van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna te noemen „het EURATOM-Verdrag”) heeft beperkt tot het Koninkrijk in Europa;

Overwegende dat, krachtens de bepalingen van het Protocol betreffende de toepassing van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie op de niet-Europese delen van het Koninkrijk der Nederlanden, de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden te allen tijde dit Verdrag van toepassing kan verklaren op Suriname;

Erkende dat een overeenkomst is gesloten tussen de Organisatie, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna te noemen „de Gemeenschap”) en de niet-kernwapenstaten die lid zijn van de Gemeenschap, ter uitvoering van artikel III, de leden 1 en 4, van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens;

Zijn als volgt overeengekomen:

I. Onverminderd het bepaalde in artikel 25 van de Overeenkomst met betrekking tot Suriname, wordt, indien het Koninkrijk der Nederlanden het EURATOM-Verdrag van toepassing verklaart op Suriname, en indien er overeenkomstig artikel III van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, een overeenkomst van kracht is tussen de Organisatie, de Gemeenschap en de niet-kernwapenstaten die lid zijn van de Gemeenschap, de Overeenkomst met betrekking tot Suriname vervangen door een Overeenkomst tussen de Organisatie, de Gemeenschap en de niet-kern-

wapenstaten die lid zijn van de Gemeenschap, ten einde een voortgezette ononderbroken toepassing van waarborgen te verzekeren. Een zodanige vervanging treedt in werking overeenkomstig de door de betrokken partijen overeen te komen procedures.

II. Dit Protocol wordt ondertekend door de vertegenwoordigers van het Koninkrijk der Nederlanden en van de Organisatie en wordt van kracht op dezelfde datum als de Overeenkomst met betrekking tot Suriname.

GEDAAN te Wenen op de vijfde dag van april 1973, in tweevoud in de Engelse taal.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

(w.g.) C. W. VAN BOETZELAER

Voor de Internationale Organisatie voor Atoomenergie:

(w.g.) CHERNILIN

D. PARLEMENT

Overeenkomst en Protocollen behoeven ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal, alvorens in werking te kunnen treden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 24 van de Overeenkomst in werking treden op de dag waarop de Internationale Organisatie voor Atoomenergie van het Koninkrijk der Nederlanden een schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen dat aan de constitutionele vereisten voor de inwerkingtreding in het Koninkrijk der Nederlanden is voldaan.

De Protocollen I en II zullen ingevolge hun paragraaf II in werking treden op dezelfde dag als de Overeenkomst.

J. GEGEVENS

Van het op 26 oktober 1956 te New York tot stand gekomen Statuut van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, met Bijlage, is de tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1957, 50. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1971, 56.

Van het op 1 juli 1968 te Londen/Moskou/Washington tot stand gekomen Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, naar welk Verdrag onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1968, 126. Zie ook *Trb.* 1970, 118.

Van het op 14 februari 1967 te Mexico, D.F. tot stand gekomen Verdrag tot verbod van kernwapens in Latijns-Amerika („Verdrag van Tlatelolco”), met Aanvullende Protocollen, naar welk Verdrag onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1968, 145. Zie ook *Trb.* 1971, 200.

Van de op 1 juli 1959 te Wenen tot stand gekomen Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, naar welke Overeenkomst in artikel 10 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de Engelse tekst geplaatst in *Trb.* 1965, 49. Zie ook *Trb.* 1971, 57.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Statuut van het Internationale Gerechtshof, naar welk Hof in artikel 22 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1971, 55.

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom), met bijlagen en Protocol, naar welk Verdrag in de preambule tot het onderhavige Protocol II wordt verwezen, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1957, 250.

Uitgegeven de *negentiende* juli 1973.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.